ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ

နိဒါန်း

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် မှီတင်းနေထိုင်ကြကုန်သော ကျွန်ုပ်တို့တိုင်းရင်းသားပြည်သူအပေါင်းတို့သည် သမိုင်းစဉ်တလျှောက် မရှိအတူရှိအတူ၊ အေးအတူပူအမျှ၊ ဥမကွဲသိုက်မပျက်၊ ကောင်းတူဆိုးဖက်လက်တွဲလျက် နေထိုင်ခဲ့ကြလေသည်။

တိုင်းရင်းသားပြည်သူအပေါင်းတို့သည် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲ တလျှောက်လုံးတွင် အနိုင်မခံအရှုံးမပေးသော တိုင်းချစ်ပြည်ချစ်စိတ်ဓာတ်၊ ဝံသာနုရက္ခိတတရား၊ အချင်းချင်းရိုင်းပင်းကူညီမှု၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့်မှုတို့ကို အရင်းတည်ကာ လွတ်လပ်ရေးအတွက်ဖွဲ့မာန်သတ္တိဖြင့် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြလျက်ဒီမိုကရေစီရေး၊ ဆိုရှယ်လစ်ရေးတို့ကို မျှော်မှန်းခဲ့ကြပေသည်။

လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေဟောင်း၏ ပျော့ကွက်ဟာကွက်များနှင့် ခနရှင်ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီစနစ်၏ ဆိုးကျိုးများကြောင့် ပဒေသရာဇ်၊မြေရှင်၊အရင်းရှင်တို့၏ အာဏာလွှမ်းမိုးမှုသည် တနေ့ထက်တနေ့ ကျယ်ပြန့်ခိုင်မာလာပြီးလျှင် ဆိုရှယ်လစ်ရေးမှာ ဆိတ်သုဉ်းပျောက်ကွယ်လုနီးပါးအခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ရပေသည်။

ဤအခြေအနေမှ လွန်မြောက်စေရန်နှင့် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကိုတည်ဆောက်နိုင်ရန်အလို့ငှာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးကောင်စီသည် သမိုင်းပေးတာဝန်အရ ပေါ်ပေါက်လာပြီးလျှင် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပေသည်။ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီကိုလည်း ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ခဲ့ပေသည်။

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီသည် တိုင်းရင်းသားလုပ်သားပြည်သူများ မျှော်မှန်းခဲ့ကြသောသာယာဝပြောသည့် ဆိုရှယ်လစ်လောကတည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက် ပြည်သူအပေါင်း၏ဆန္ဒသဘောထားကိုခံယူ၍ အပြန်အလှန်အကျေအလည် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးကာ ဤပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကိုရေးဆွဲခဲ့ကြပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့လုပ်သားပြည်သူ အပေါင်းတို့သည် –

– မြန်မာ့ဆိုရှယ်လမ်းစဉ်ပါတီ၏ ဦးဆောင်မှုကိုအလေးအနက် ခံယူသွားကြမည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ်၍လည်းကောင်း။

– လူလူချင်း၊ လူမျိုးအချင်းချင်းမတရား ခေါင်းပုံဖြတ်ချယ်လှယ်သော ဝိသမလောဘစနစ်ဆိုးမှန်သမျှကို ဆန့်ကျင်လျက် တရားမျှတ၍ဖြိုဟ္မစိုရ်တရား ထွန်းကားမှုကိုရှေ့ရှုမည်၊ လူတို့၏မသိမနားလည်မှု၊ ခေတ်နောက်ကျမှု၊ အခွင့်အလမ်းမဲ့မှု စသောအားနည်းချက်များအပေါ်တွင် သနားငဲ့ညှာစာနာထောက်ထားခြင်း မရှိမှုတို့ကိုကင်းရှင်းစေလျက် သာယာဝပြောစေမည့် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ဖြင့်တည်ဆောက်ကြမည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ်၍လည်းကောင်း။

– မိမိတို့၏ဘဝကြမ္မာကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်စီမံဖန်တီးနိုင်စွမ်းသော ဆိုရှယ်လစ်ဒီမိုကရေစီ လူနေမှုစနစ်ကို မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ဖြင့်တည်ဆောက်ကြမည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ်၍လည်းကောင်း။

– ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း လူမျိုးရေးတန်းတူမှုဖြင့် မရှိအတူ၊ ရှိအတူ၊အေးအတူပူအမျှ၊ ကောင်းတူဆိုးဖက် ထာဝစဉ်စည်းလုံးညီညွတ်စွာ လက်တွဲနေထိုင်ကြမည်ဟုသန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ်၍လည်းကောင်း။

ဤနိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ ဒီမိုကရေစီအခွင့်ထူးများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာပိုင်ခွင့်များနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို ခံစားလျက် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်နှင့် နိုင်ငံတော်အတွက်ကျရောက်လာသော တာဝန်များကိုကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ကြမည်ဟု သံန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ်၍လည်းကောင်း။

– ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံအချင်းချင်းမိတ်ဝတ်မပျက်ပေါင်းဖက်ဆက်ဆံရေးကို အစဉ်ကြိုးပမ်းကြမည်ဟု သံန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ်၍လည်းကောင်း။

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေကို မြန်မာသက္ကရာဇ် (၁၃၃၅)ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း(၁၁)ရက်၊ (ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၇၄ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ(၃)ရက်) ကြာသပတေးနေ့တွင် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲကြီးဖြင့် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းလိုက်ကြသည်။

<u>အခန်း(၁)</u>
<u>နိုင်ငံတော်</u>

၁။ မြန်မာနိုင်ငံတော်သည် လုပ်သားပြည်သူတို့၏အချုပ်အချာအာဏာပိုင် လွတ်လပ်သောဆိုရှယ်လစ် နိုင်ငံတော်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်ကို **ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်** ဟုခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်သည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံတို့ စုပေါင်းနေထိုင်ကြသော နိုင်ငံဖြစ်သည်။

၃။ နိုင်ငံတော်၏မြေထု၊ ရေထု၊လေထုပါဝင်သောနယ်နမိတ်သည် ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းသည့်နေ့တွင် တည်ရှိသည့်အတိုင်းဖြစ်သည်။

၄။ နိုင်ငံတော်၏အချုပ်အခြာအာဏာသည် နိုင်ငံတော်တဝှမ်းလုံး၌တည်စေရမည်။

<u>အခန်း(၂)</u>
<u>အခြေခံမူများ</u>

၅။ နိုင်ငံတော်၏ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်သည် ဆိုရှယ်လစ်လူ့ဘောင်ဖြစ်သည်။

၆။ နိုင်ငံတော်၏ စီပွားရေးစနစ်သည် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ဖြစ်သည်။

၇။ နိုင်ငံတော်၏ ဖွဲ့စည်းပုံသည် ဆိုရှယ်လစ်ဒီမိုကရေစီကို အခြေခံသောဒီမိုကရေစီဖြစ်သည်။

၈။ နိုင်ငံတော်တွင်လူလူချင်း၊ လူမျိုးအချင်းချင်း ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းကင်းရှင်းစေရမည်။

၉။ နိုင်ငံတော်သည် တောင်သူလယ်သမားများနှင့်အလုပ်သမားများကို အခြေခံသောလုပ်သားပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည်။

၁၀။ နိုင်ငံတော်သည် လူငယ်များ၏ကာယ၊ ဉာဏ၊စာရိတ္တ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးရမည်။

၁၁။ နိုင်ငံတော်သည် တခုတည်းသောပါတီစနစ်ကိုသာ ကျင့်သုံးရမည်။ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီသည် နိုင်ငံတော်၏ တစ်ခုတည်းသောနိုင်ငံရေးပါတီဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်ကိုဦးဆောင်သည်။

၁၂။ နိုင်ငံတော်၏ ဥပဒေပြုမှုအာဏာ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအာဏာ၊ တရားစီရင်မှုအာဏာဟူသော အချုပ်အချာအာဏာသည် တောင်သူလယ်သမားများနှင့်အလုပ်သမားများကိုအခြေခံသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်သည့် နိုင်ငံသားများ၌တည်သည်။ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော နိုင်ငံသားတို့ကရွေးချယ်တင်မြှောက်သည့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည်အချုပ်အချာအာဏာကို နိုင်ငံသားများ ထံမှခံယူ၍ ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီသုံးစွဲခြင်း၊ ခွဲဝေအပ်နှင်းခြင်းပြုသည်။

၁၃။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် ဥပဒေပြုမှုမာဏာကို မိမိကိုယ်တိုင်သာသုံးစွဲလျက် စီမံခန့်ခွဲမှုအာဏာနှင့် တရားစီရင်မှုအာဏာတို့ကိုဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းထားသောဗဟိုနှင့် ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများအား ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သုံးစွဲခွင့်ပြုသည်။

၁၄။ နိုင်ငံတော်၏ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်သည် အချင်းချင်းအပြန်အလှန်အစီရင်ခံခြင်း၊ ဆန္ဒပေးခြင်းဆန္ဒယူခြင်း၊ ဆန္ဒသဘောထားကို အလေးဂရုပြုခြင်း၊ စုပေါင်းဦးဆောင်ခြင်း၊ စုပေါင်းဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ စုပေါင်းဆုံးဖြတ်ချက်ကို အားလုံးကလိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အထက်အဖွဲ့အစည်း၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို အောက်အဖွဲ့အစည်းက လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အောက်အဖွဲ့အစည်း၏တင်ပြချက်များကို အထက်အဖွဲ့အစည်းကအလေးဂရုပြုခြင်းတို့ ပါဝင်သောဆိုရှယ်လစ်ဒီမိုကရေစီကျင့်စဉ်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၅။ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာဥပဒေများနှင့်အညီ –

(က) နိုင်ငံတော်၏အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်သို့ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခွင့်နှင့် မိမိကိုယ်တိုင်ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) မိမိတို့ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များကို တာဝန်မှပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခွင့်ရှိသည်။

၁၆။ နိုင်ငံတော်၏ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတရပ်ရပ်သို့ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသော ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်တိုင်းသည် မိမိကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့ကြသောနိုင်ငံသားများထံသို့ မိမိ၏ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ အစီရင်ခံရမည့်အပြင် ယင်းတို့၏ ဆန္ဒကိုလည်းရယူရမည်။

၁၇။ ဒေသဆိုင်ရာအရေးကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဒေသအတွင်းပြီးပြတ်နိုင်သမျှ ပြီးပြတ်စေရန်ဒေသရှိ လုပ်သားပြည်သူများကိုယ်တိုင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေရမည်။ ယင်းတို့အား လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်တာဝန်များကို ခွဲဝေအပ်နှင်းရမည်။

၁၈။ နိုင်ငံတော်သည် –

(က) မြေပေါ်မြေအောက်၊ ရေပေါ်ရေအောက်၊ လေထုအတွင်းရှိ သယံဇာတပစ္စည်းအားလုံးနှင့် မြေယာအားလုံးတို့၏ ပင်ရင်းပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်။

(ခ) နိုင်ငံသားလုပ်သားပြည်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ သယံဇာတပစ္စည်းများကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ထုတ်ဖော်လုပ်ကိုင်သုံးစွဲခြင်းပြုလုပ်ရမည်။

၁၉။ နိုင်ငံတော်သည်နိုင်ငံအတွင်းရှိ ကုန်ထုတ်အရင်းအနှီးများကို ပြည်သူပိုင်ပြုလုပ်ရမည်။ သမဝါယမပိုင်အဖြစ်ဖွဲ့စည်းလုပ်ကိုင်သင့်သည့်လုပ်ငန်းများကို သမဝါယမပိုင်ပြုလုပ်ရမည်။

၂၀။ နိုင်ငံတော်သည် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို မထိခိုက်သော ပုဂ္ဂလိကလုပ်ကိုင်မှုကို ဥပဒေအရခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၂၁။ (က) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ အချင်းချင်းယိုင်းပင်းကူညီရေးနှင့် ချစ်ကြည်လေးစားရေးတို့ အမြဲမပြတ်တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းနေစေရန် နိုင်ငံတော်ကတာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများသည် မိမိတို့ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာနှင့် ချစ်ခင်မြတ်နိုးသည့်စကား၊ စာပေ၊ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းတို့ကို ဥပဒေများနှင့်ဖြစ်စေ၊ အများအကျိုးနှင့်ဖြစ်စေ မဆန့်ကျင်လျှင်လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ခွင့်၊ပြုစုပျိုးထောင်ခွင့်၊ ပြောဆိုရေးသားကျင့်သုံးခွင့်ရှိသည်။

၂၂။ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် –

(က) လူမျိုး၊ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ အဆင့်အတန်း၊အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးမရွေး ဥပဒေအရာတွင် အညီအမျှဖြစ်စေရမည်။

(ခ) ညီမျှသောအခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေရမည်။

(ဂ) မိမိတို့၏ကာယ၊ဉာဏ၊ ဝီရိယစွမ်းအားအလိုက် အချိုးကျမျှတညီညွတ်သော ခံစားပိုင်ခွင့်များရရှိစေရမည်။

(ဃ) ဥပဒေနှင့်အညီ အမွေခွဲဝေဆက်ခံခွင့်ရှိစေရမည်။

၂၃။ မည်သည့်ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေမျှ နောက်ကြောင်းပြန်၍ အာဏာသက်ရောက်မှုမရှိစေရ။

၂၄။ လူ့သိက္ခာညှိုးနွမ်းသေးသိမ်စေသော ပြစ်ဒဏ်မျိုးမပေးရ။

၂၅။ ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက သတ်မှတ်သောလွတ်လပ်ခွင့်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်ခံစားခွင့်၊ တာဝန်နှင့်တားမြစ်ချက်များ ထိရောက်ခိုင်မာပြည့်စုံစေရန် လိုအပ်သောဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

၂၆။ နိုင်ငံတော်သည်လွတ်လပ်သော နိုင်ငံခြားရေးဝါဒကို အစဉ်တစိုက်ကျင့်သုံး၍ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံအချင်းချင်း မိတ်ဝတ်မပျက် ပေါင်းဖက်ဆက်ဆံရေးကိုရှေ့ရှုသည်။ နိုင်ငံအချင်းချင်းငြိမ်းချမ်းစွာအတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေး မူများကိုစောင့်ထိန်းသည်။

၂၇။ ဤအခြေခံမူများသည် ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုလည်းကောင်း၊ အခြားဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုလည်းကောင်း၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ရာ၌ လမ်းညွှန်များဖြစ်သည်။

အခန်း(၃)
နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ပုံ

၂၈။ နိုင်ငံတော်ကိုဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ရာတွင် ဗဟိုကဦးစီးဦးဆောင်ပြု၍ ဒေသအလိုက်ကိုယ်တိုင် စီမံဆောင်ရွက်သည့်စနစ်ကိုကျင့်သုံးသည်။

၂၉။ (က) ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ဒေသအလိုက်အောက်ပါအတိုင်း စုစည်းသည် –
(၁) ကျေးရွာများကို ကျေးရွာအုပ်စုအဖြစ်စုစည်းသည်။
(၂) ရပ်ကွက်များကို မြို့အဖြစ်စုစည်းသည်။
(၃) ကျေးရွာအုပ်စုများနှင့် မြို့များကိုမြို့နယ်အဖြစ်စုစည်းသည်။
(၄) မြို့နယ်များကို ပြည်နယ်သို့မဟုတ် တိုင်းအဖြစ်စုစည်းသည်။
(၅) ပြည်နယ်များနှင့်တိုင်းများကို နိုင်ငံတော်အဖြစ်စုစည်းသည်။
(ခ) ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ စီမံခန့်ခွဲရေးဒေသအဆင့်ဆင့်သည် အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် –
(၁) ရပ်ကွက်၊သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုများ။
(၂) မြို့နယ်များ။
(၃) ပြည်နယ်၊ သို့မဟုတ်တိုင်းများ။
(၄) နိုင်ငံတော်။

၃၀။ (က) ကော်သူးလေကို ကရင်ပြည်နယ်ဟုသတ်မှတ်ရမည်။
(ခ) ချင်းဝိသေသတိုင်းကို ချင်းပြည်နယ်ဟုသတ်မှတ်သည်။
(ဂ) တနင်္သာရီတိုင်း(၁)ကို မွန်ပြည်နယ်ဟုသတ်မှတ်သည်။
(ဃ) ရခိုင်တိုင်းကို ရခိုင်ပြည်နယ်ဟုသတ်မှတ်သည်။

၃၁။ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ပြည်နယ်များနှင့်တိုင်းများသည် အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် –
(က) ကချင်ပြည်နယ်။
(ခ) ကယားပြည်နယ်။
(ဂ) ကရင်ပြည်နယ်။
(ဃ) ချင်းပြည်နယ်။
(င) စစ်ကိုင်းတိုင်း။
(စ) တနင်္သာရီတိုင်း။
(ဆ) ပဲခူးတိုင်း။

(ဇ) မကွေးတိုင်း။
(ဈ) မန္တလေးတိုင်း။
(ည) မွန်ပြည်နယ်။
(ဋ) ရခိုင်ပြည်နယ်။
(ဌ) ရန်ကုန်တိုင်း။
(ဍ) ရှမ်းပြည်နယ်။
(ဎ) ဧရာဝတီတိုင်း။

၃၂။ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်တစ်ရပ်သာရှိသည်။

၃၃။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ပြဋ္ဌာန်းသောဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့်အညီ ဗဟိုနှင့်ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများအား လမ်းညွှန်ခြင်း၊ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းပြုရန် နိုင်ငံတော်ကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းထားရှိသည်။

၃၄။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကချမှတ်သော လုပ်ငန်းများကိုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အောက်ပါဗဟိုအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများကိုဖွဲ့စည်းထားရှိသည် –
(က) ဝန်ကြီးအဖွဲ့။
(ခ) ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့။
(ဂ) ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့။
(ဃ) ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့။

၃၅။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း၊ မြို့နယ်၊ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စုအသီးသီးတွင် ပြည်သူ့ကောင်စီတရပ်စီ ဖွဲ့စည်းထားရှိသည်။

၃၆။ (က) ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီများ၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီများတွင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၊ တရားသူကြီး အဖွဲ့နှင့် လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့စီထားရှိသည်။
(ခ) ရပ်ကွက်နှင့်ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီများတွင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့နှင့် တရားသူကြီးအဖွဲ့တဖွဲ့စီ ထားရှိသည်။

၃၇။ ဗဟိုနှင့်ဒေသအဆင့်ဆင့်တွင် ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲရေး ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများ၊ တရားရေးဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဥပဒေဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများ၊ စာရင်းဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများစသည့် ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများကို လိုအပ်သလိုဖွဲ့စည်းထား ရှိသည်။

၃၈။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် နိုင်ငံတော်၏အကျိုးကို ရှေ့ရှု၍နိုင်ငံတော်၏နယ်နမိတ်ကို ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ရန်လိုအပ်ပါက ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး၏ ခုနှစ်ဆယ့်ငါးရာခိုင်နှုန်း ဆန္ဒမဲဖြင့်ပြင်ဆင်သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၃၉။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် –
(က) ပြည်နယ်များကိုဖြစ်စေ၊ တိုင်းများကိုဖြစ်စေပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်ပါက သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်များ၊ သို့မဟုတ် တိုင်းများအတွင်း နေထိုင်ကြသောနိုင်ငံသားများ၏ ဆန္ဒကိုရယူပြီးလျှင် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း၍ ပြင်ဆင် ဖွဲ့စည်း နိုင်သည်။
(ခ) ပြည်နယ်တခုခု၊ သို့မဟုတ်တိုင်းတခုခု၏နယ်နမိတ်ကို ပြောင်းလဲပြင်ဆင်သတ်မှတ်ရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်ပါက ယင်းနယ်နမိတ်ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်သည့်ပြည်နယ်များ၊ သို့မဟုတ်တိုင်းများအတွင်းနေထိုင်ကြသော နိုင်ငံသား များ၏ဆန္ဒကို ရယူပြီးလျှင် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း၍ ပြောင်းလဲပြင်ဆင်သတ်မှတ်နိုင်သည်။
(ဂ) ပြည်နယ်တခုခု၊ သို့မဟုတ်တိုင်းတခုခု၏ အမည်ကိုပြောင်းလဲပြင်ဆင်သတ်မှတ်ရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်ပါက သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်၊ သို့မဟုတ်တိုင်းအတွင်းနေထိုင်ကြသော နိုင်ငံသားများ၏ဆန္ဒကို ရယူပြီးလျှင် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်း၍ ပြောင်းလဲ ပြင်ဆင်သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၄၀။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများအတွင်းရှိ ကျေးရွာ၊ကျေးရွာအုပ်စု၊ရပ်ကွက်၊ မြို့နှင့်မြို့နယ်များကိုပြင်ဆင်ခြင်း၊ သို့မဟုတ်ဖွဲ့စည်းခြင်း ပြုလုပ်ရန်အကြောင်းပေါ်ပေါက်ပါက ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည်သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီများနှင့် ညှိနှိုင်း၍ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အခန်း(၄)
ပြည်သူ့လွှတ်တော်

၄၁။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည်နိုင်ငံသားများ၏ကိုယ်စား နိုင်ငံတော်၏အချုပ်အချာအာဏာကို ခံယူကျင့်သုံးသော နိုင်ငံတော်၏ အမြင့်ဆုံးအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။

၄၂။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကို ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေများအရ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် ရှိသောနိုင်ငံသားများက လျှို့ဝှက်ဆန္ဒမဲဖြင့် တိုက်ရိုက်ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။

၄၃။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ပုံမှန်သက်တမ်းသည် ယင်း၏ပထမအကြိမ်အစည်းအဝေး ကျင်းပသည့်နေ့မှစ၍ လေးနှစ်ဖြစ်သည်။

၄၄။ နိုင်ငံတော်၏ဥပဒေပြုမှုအာဏာသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၌သာတည်သည်။

၄၅။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် နိုင်ငံတော်၏စီမံခန့်ခွဲမှုအာဏာနှင့် တရားစီရင်မှုအာဏာတို့ကို ဗဟိုနှင့်ဒေသဆိုင်ရာအာဏာ ပိုင်အဖွဲ့အစည်းများအား ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ ခွဲဝေအပ်နှင်းနိုင်သည်။

၄၆။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတမျိုး၏ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းရန်ရှိလျှင် သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်၊ သို့မဟုတ်တိုင်းမှ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး၏ ထက်ဝက်ကျော်ကသဘောတူမှသာလျှင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကယင်းဥပဒေကို ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၄၇။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကသာလျှင် နိုင်ငံတော်၏စီးပွားရေး၊ စီမံကိန်း၊နှစ်စဉ်ရသုံးခန့်မှန်းငွေစာရင်းနှင့် အခွန်အကောက်နှင့် ပတ်သက်သည့်ဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

၄၈။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် –
(က) အဓိကကျသောကိစ္စများကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး၏ ခုနှစ်ဆယ့်ငါးရာခိုင်နှုန်ဆန္ဒမဲဖြင့်သာလျှင် ဆုံးဖြတ်ရမည်။
(ခ) သာမန်ကိစ္စများကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး၏ ထက်ဝက်ကျော်ဆန္ဒမဲဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်။
(ဂ) ကိစ္စတရပ်ရပ်ကို အဓိကကိစ္စ၊သို့မဟုတ် သာမန်ကိစ္စဟူ၍အယူအဆကွဲလွဲနေပါက ယင်းပြဿနာကိုပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်လာသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ထက်ဝက်ကျော်၏ဆန္ဒမဲဖြင့်ဆုံးဖြတ်ရမည်။

၄၉။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် စစ်ကြေငြာခြင်း၊ စစ်ပြေငြိမ်းခြင်းတို့ကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အားလုံး၏ ခုနှစ်ဆယ့်ငါးရာခိုင်နှုန်း ဆန္ဒမဲဖြင့်သာလျှင်ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးကျင်းပသည့်ကာလ မဟုတ်လျှင်ယင်းကိစ္စအတွက် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ပြည်သူ့လွှတ်တော်အရေးပေါ်အစည်းအဝေး ခေါ်ယူကျင်းပပေးရမည်။

၅၀။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ပုံမှန်အစည်းအဝေးကို တနှစ်လျှင်အနည်းဆုံး နှစ်ကြိမ်မပျက်မကွက် ခေါ်ယူကျင်းပပေးရမည်။ ပုံမှန် အစည်းအဝေးတကြိမ်နှင့် တကြိမ်းအကြားအရှည်ကြာဆုံးကာလသည် ရှစ်လထက်မပိုစေရ။ လိုအပ်လျှင်ပြည်သူ့လွှတ်တော်အထူး အစည်းအဝေးကိုဖြစ်စေ၊ အရေးပေါ်အစည်းအဝေးကိုဖြစ်စေ နိုင်ငံတော်ကောင်စီကခေါ်ယူကျင်းပနိုင်သည်။

၅၁။ (က) ပြည်သူ့လွှတ်တော်ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပသည့်အခါတိုင်းအစည်းအဝေးကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန် သဘာပတိအဖွဲ့ကိုရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်။
(ခ) ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းတစ်ခုစီမှ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက မိမိတို့အထဲမှသဘာပတိအဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးကျစီ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်။
(ဂ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးများ၌ အလှည့်ကျသဘာပတိတဦးကျစီကို တာဝန်ပေးရသည်။
(ဃ) နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၊သို့မဟုတ် ဗဟိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတရပ်ရပ်တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင်နေသည့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးဦးသည် သဘာပတိအဖွဲ့ဝင်မဖြစ်စေရ၊ သဘာပတိအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးသည်နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၊သို့မဟုတ် ဗဟိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတရပ်ရပ်သို့ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံရလျှင် သဘာပတိအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှနုတ်ထွက်ရမည်။
(င) သဘာပတိအဖွဲ့သည် နောက်တကြိမ်ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပုံမှန်အစည်းအဝေးကျင်းပ၍ သဘာပတိအဖွဲ့အသစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီးသည်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည်။
(စ) ပုဒ်မ(၅၂)အရ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေး ခေါ်ယူကျင်းပပေးရန်တောင်းဆိုပါလျက် တောင်းဆိုသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်းသုံးဆယ်အတွင်း နိုင်ငံတော်ကောင်စီက အစည်းအဝေးခေါ်ယူရန်ပျက်ကွက်ခဲ့လျှင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်သဘာပတိအဖွဲ့က အစည်းအဝေးခေါ်ယူကျင်းပပေးရမည်။

၅၄။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် –
(က) စီးပွားရေးဘဏ္ဍာရေး၊ လူမှုရေးပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲရေး၊ ဥပဒေပြုရေး၊ နိုင်ငံခြားရေး၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအရေးတို့အပြင်အခြားရေးရာများနှင့်သက်ဆိုင်သော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရေးရာ ကော်မတီများကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ဖွဲ့စည်းရမည်။
(ခ) နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာကော်မတီတရပ်ကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များနှင့် ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်များထဲမှသင့်လျော်သော အရေအတွက်ရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့်ဥပဒေနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းရမည်။

၅၅။ အောက်ပါအဖွဲ့အစည်းများ၏ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့်လုပ်ငန်းများသည် ပြည်သူတို့အတွက်အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသည်၊ မရှိသည်ကို ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့က အဖွဲ့များဖွဲ့စည်း၍စစ်ဆေးနိုင်စေရန်အလို့ငှာ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရမည် –
(က) ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ။
(ခ) ဝန်ကြီးဌာနများ။
(ဂ) ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများ။
(ဃ) စစ်ဆေးရန်ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသော အခြားအဖွဲ့အစည်းများ။

၅၆။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် ကော်မီရှင်များနှင့် ကော်မတီများကိုလိုအပ်သလို ဖွဲ့စည်း၍တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းနိုင်သည်။

၅၇။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရေးရာကော်မတီများနှင့်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်သောဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကပြဋ္ဌာန်းရမည်။

၅၈။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီနှင့် ဗဟိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုတာဝန်ခံရမည်။

၅၉။ (က) ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေး ကျင်းပချိန်၌ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးဦးအား ဖမ်းဆီးရန် လိုအပ်ပါက ခိုင်လုံသောအထောက်အထားကို ပြည်သူ့လွှတ်တော် သဘာပတိအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သဘာပတိအဖွဲ့၏ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရရှိပဲ ဖမ်းဆီးခြင်းမပြုရ။
(ခ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်အဖွဲ့အစည်းတခုခု အစည်းအဝေးကျင်းပချိန်တွင် ယင်းအဖွဲ့အစည်း၌ပါဝင်သောပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးဦးအား ဖမ်းဆီးရန်လိုအပ်ပါက ခိုင်လုံသောအထောက်အထားကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီသို့ တင်ပြရမည်။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရရှိပဲ ဖမ်းဆီးခြင်းမပြုရ။

(ဂ) ပြည်သူ့လွှတ်တော် သို့မဟုတ်ပြည်သူ့လွှတ်တော်အဖွဲ့အစည်းတခုခု အစည်းအဝေးကျင်းပချိန် မဟုတ်လျှင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တဦးဦးအား ဖမ်းဆီးပါက ယင်းသို့ဖမ်းဆီးရခြင်းအတွက် ခိုင်လုံသောအထောက်အထားကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီသို့ အမြန်ဆုံးတင်ပြရမည်။

၆၀။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အစည်းအဝေးတို့တွင် တင်ပြဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးဦးကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်နည်းဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့်စည်းကမ်းများမှတပါး အခြားဥပဒေများအရ တစုံတရာအရေးယူအပြစ်ပေးခြင်းမရှိစေရ။

၆၁။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးကျင်းပသည့် ကာလမဟုတ်လျှင်ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးဦး၏ စာဖြင့်မေးမြန်းချက်ကို ဗဟိုအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများက ရက်သတ္တ သုံးပတ်အတွင်း ပြန်လည် ဖြေကြားရမည်။

၆၂။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး၏ ခုနှစ်ဆယ့်ငါးရာခိုင်နှုန်းက သဘောတူလျှင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကို ဖျက်သိမ်းနိုင်သည်။

၆၃။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် ပြည်သူ့ကောင်စီတရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ကောင်စီများကိုဖြစ်စေ အောက်ပါအကြောင်းတခုခုကြောင့် ဖျက်သိမ်းနိုင်သည် –

(က) ဤဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် တရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ခြင်း။
(ခ) တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို ထိခိုက်ပျက်ပြားစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
(ဂ) နိုင်ငံတော်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးကို အန္တရာယ်ပြုထိပါးခြင်း။
(ဃ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသောဆုံးဖြတ်ချက် တရပ်ရပ်ကိုဆန့်ကျင်ချိုးဖောက်ခြင်း၊
(င) တာဝန်များကို ကျေပွန်စွာမထမ်းဆောင်ခြင်း။

အခန်း(၅)
နိုင်ငံတော်ကောင်စီ

၆၄။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် နိုင်ငံတော်ကောင်စီကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထဲမှ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ဖွဲ့စည်းရမည် –

(က) ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းတခုစီ၏ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက မိမိတို့အထဲမှ တစ်ဦးကျစီရွေးချယ်တင်မြှောက်သောကိုယ်စားလှယ်များ။
(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရရွေးချယ်တင်မြှောက်သော ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေနှင့်ညီမျှသည့် အရေအတွက်ကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက မိမိတို့အထဲမှရွေးချယ်တင်မြှောက်သော ကိုယ်စားလှယ်များ။
(ဂ) ဝန်ကြီးချုပ်။

၆၅။ ပုဒ်မ(၆၄)၊ ပုဒ်မခွဲ(က)နှင့်(ခ)တို့အရ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များသည် မိမိတို့အထဲမှ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌတဦးနှင့် အတွင်းရေးမှူးတစ်ဦးကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏အတည်ပြုချက်ကို ရယူရမည်။

၆၆။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတဖြစ်သည်။

၆၇။ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ သက်တမ်းသည်နိုင်ငံတော် ကောင်စီ၏သက်တမ်းနှင့် အညီဖြစ်သည်။

၆၈။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌသည် မိမိ၏တာဝန်ဝတ္တရားများကို ယာယီအားဖြင့်မထမ်းဆောင်နိုင်လျှင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီအတွင်းရေးမှူးက ဥက္ကဋ္ဌ၏တာဝန်ဝတ္တရားများကို ပူးတွဲထမ်းဆောင်ရမည်။

၆၉။ ဤဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေရန် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရမည်။

၇၀။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုတာဝန်ခံရမည်။ မိမိ၏ဆောင်ရွက်ချက်များကို အနီးကပ်ဆုံးပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ အစီရင်ခံရမည်။

၇၁။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏သက်တမ်းသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏သက်တမ်းနှင့်အညီဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်သက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်အခါ နိုင်ငံတော်ကောင်စီအသစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ဖွဲ့စည်းပြီးသည်အထိ လုပ်ငန်းတာဝန်များကိုထမ်းဆောင်ရမည်။

၇၂။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည် အောက်ပါလုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည် –

(က) ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးကို သဘာပတိအဖွဲ့နှင့် ညှိနှိုင်း၍ခေါ်ယူခြင်း။

(ခ) ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမှအပ အခြားဥပဒေများ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို တညီတညွတ်တည်းဖြစ်စေရန် ဖွင့်ဆိုခြင်း။

(ဂ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေများနှင့် နည်းဥပဒေများကိုထုတ်ပြန်ခြင်း။

(ဃ) ဝန်ကြီးအဖွဲ့၊ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့၊ ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့နှင့် ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကရွေးချယ်တင်မြှောက်နိုင်ရန် ပုဒ်မ(၆၄)ပုဒ်မခွဲ(က)နှင့် (ခ)တို့အရရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များက စုပေါင်း၍ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထဲမှ အမည်စာရင်းများတင်သွင်းခြင်း။

(င) ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရေးရာကော်မတီများကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကရွေးချယ်တင်မြှောက်နိုင်စေရန် ပုဒ်မ(၆၄)ပုဒ်မခွဲ (က)နှင့်(ခ)တို့အရ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များက စုပေါင်း၍ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထဲမှ အမည်စာရင်းတင်သွင်းခြင်း။

(စ) နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များနှင့် သံတမန်ဆက်သွယ်ခြင်း၊ ဖြတ်တောက်ခြင်း၊ သံတမန်များကိုခန့်အပ်ခြင်း၊ ပြန်လည်ခေါ်ယူခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်း။

(ဆ) နိုင်ငံခြားသံတမန်များ၏ ခန့်အပ်လွှာများကိုလက်ခံခြင်း၊ နိုင်ငံခြားသံတမန်များအား ပြန်လည်ခေါ်ယူရန်အကြောင်းကြားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်း။

(ဇ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ အတည်ပြုချက်ဖြင့် နိုင်ငံတကာနှင့်စာချုပ်များကိုချုပ်ဆိုခြင်း၊ အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း၊စာချုပ်မှနုတ်ထွက်ခြင်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်း။

(ဈ) နိုင်ငံအချင်းချင်းသဘောတူညီချက်များနှင့် ပတ်သက်၍အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်း။

(ည) ဒုတိယဝန်ကြီးများကို ရွေးချယ်ခန့်အပ်ခြင်း၊ တာဝန်မှရပ်စဲခြင်း။

(ဋ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တဦးဦးအားနိုင်ငံတော်ကိုသစ္စာဖောက်မှုဖြင့် အရေးယူရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျှင် ယင်းပုဂ္ဂိုလ်အားတာဝန်မှလည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေး တက်ရောက်ခြင်းမှလည်းကောင်း၊ ခေတ္တရပ်စဲ၍ အနီးကပ်ဆုံးပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ အတည်ပြုချက်ရယူခြင်း။

(ဌ) ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြီးအကဲများကိုခန့်အပ်ခြင်း၊ ထုတ်ပယ်ခြင်း။

(ဍ) ဗဟိုနှင့်ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ၊အမိန့်များသည် ဥပဒေနှင့်ကိုက်ညီခြင်းမရှိပါကပယ်ဖျက်ခြင်း။

(ဎ) ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များကို ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊အပ်နှင်းခြင်း၊ ရုပ်သိမ်းခြင်း။

(ဏ) လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခြင်း။

(တ) ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် အခြားဥပဒေများက အပ်နှင်းသောတာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကိုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခြင်း။

၇၃။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေး တခုနှင့်တခုအကြားတွင် ပုဒ်မ(၄၇)ပါကိစ္စများမှအပ အခြားကိစ္စများအတွက်လိုအပ်လျှင် ဥပဒေကဲ့သို့အာဏာတည်သော အမိန့်များကိုပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ယင်းအမိန့်များကို ရက်ပေါင်းကိုးဆယ်အတွင်း ကျင်းပသောအနီးကပ်ဆုံးပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြ၍အတည်ပြုချက်ရယူရမည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ အတည်ပြုချက်မရရှိလျှင် ယင်းအမိန့်များသည်အတည်မပြုသည့်နေ့မှစ၍ အာဏာတည်ခြင်းမှရပ်စဲရမည်။

၇၅။ နိုင်ငံတော်သည် ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ခြင်းခံရလျှင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက စစ်ရေးအရလိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ချက်ကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်အရေးပေါ်အစည်းအဝေး ခေါ်ယူကျင်းပ၍တင်ပြရမည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အရေးပေါ်အစည်းအဝေးခေါ်ယူကျင်းပရန် လုံးဝမဖြစ်နိုင်သောအခြေအနေမျိုးတွင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည်စစ်ရေးအရ လိုအပ်သလို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ယင်းဆောင်ရွက်ချက်ကို အနီးကပ်ဆုံးပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့တင်ပြ၍ အတည်ပြုချက်ရယူရမည်။

၇၆။ နိုင်ငံတော်၏ဒေသအချို့တွင်သော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတဝန်းလုံးတွင်သော်လည်းကောင်း နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးအတွက် အရေးပေါ်အခြေအနေပေါ်ပေါက်လာလျှင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည် လိုအပ်ပါကအရေးပေါ်အခြေအနေ ကြေငြာ၍ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။ နိုင်ငံ၏ဒေသအချို့အတွက်သော်လည်းကောင်း စစ်စည်းရုံးခြင်းကိုပြုလုပ်နိုင်သည်။ ယင်းဆောင်ရွက်ချက်ကို အနီးကပ်ဆုံးပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြ၍အတည်ပြုချက်ရယူရမည်။

၇၇။ စစ်ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ လုံခြုံရေးပျက်ပြားသည့်အခြေအနေများကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများကျင်းပရန် မဖြစ်နိုင်သည့်အခါတွင် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်နှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်တို့၏ ပုံမှန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးစေကာမူ ယင်းတို့၏သက်တမ်းကို တစ်ကြိမ်လျှင် ခြောက်လတာဖြင့် သုံးကြိမ်အထိတိုးမြှင့်ပေးရန် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့တင်ပြနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၇၈။ နိုင်ငံတဝန်းလုံး၌ အရေးပေါ်အခြေအနေပေါ်ပေါက်နေလျှင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည် အရေးပေါ်အခြေအနေကိုကြေညာ၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေး ခေါ်ယူကျင်းပပေးရမည်။ ယင်းအစည်းအဝေးသို့ အစည်းအဝေးထမြောက်ရေးအတွက် သတ်မှတ်ထားသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ မတက်ရောက်နိုင်လျှင် အောက်ပါအတိုင်းဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည် –

(က) နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၊ ဗဟိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တက်ရောက်နိုင်သမျှသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ စုပေါင်း၍ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးခေါ်ယူကျင်းပရန် အခြေအနေပေးလျှင်ပေးချင်း ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးကို ခေါ်ယူကျင်းပကာ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ချက်များကို တင်ပြ၍အတည်ပြုချက်ရယူရမည်။

၇၉။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည် ဗဟိုနှင့်ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းတို့ကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကပြဋ္ဌာန်းသောဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၈၀။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ပြဋ္ဌာန်းထားသောဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် နိုင်ငံတော်ကထုတ်ပြန်သော အမိန့်များကိုနိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌက လက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။ ယင်းတို့ကိုနိုင်ငံတော်ပြန်တမ်းတွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။

၈၁။ ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းရေးကိုနိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရသာလျှင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အခန်း(၆)
ဝန်ကြီးအဖွဲ့

၈၂။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ကို အောက်ပါအတိုင်းဖွဲ့စည်းရမည် –

(က) ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် ပုဒ်မ(၆၄)ပုဒ်မခွဲ(က)နှင့် (ခ)တို့အရရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များကစုပေါင်း၍ တင်သွင်းသည့်ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အမည်စာရင်းထဲမှပုဂ္ဂိုလ်များကို ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။

(ခ) ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည်မိမိတို့အထဲမှ ဝန်ကြီးချုပ်တဦးကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။

(ဂ) ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည် ဝန်ကြီးချုပ်ကအမည်စာရင်းတင်သွင်းသော ဝန်ကြီးများထဲမှဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်များကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။

၈၃။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည် နိုင်ငံတော်၏အမြင့်ဆုံး ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့ဖြစ်သည်။

၈၄။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကို တာဝန်ခံရမည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေး ကျင်းပသည့်ကာလ မဟုတ်လျှင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီကိုအစီရင်ခံရမည်။

၈၅။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည် –

(က) ဒုတိယဝန်ကြီးများအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်နိုင်ရေးအတွက် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထဲမှ အမည်စာရင်းကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီသို့ တင်သွင်းရသည်။

(ခ) ဒုတိယဝန်ကြီးတဦးဦးကို တာဝန်မှရပ်စဲနိုင်ရန် လိုအပ်လျှင်နိုင်ငံတော်သို့ အဆိုပြုနိုင်သည်။

၈၆။ (က) ဝန်ကြီးအဖွဲ့၏သက်တမ်းသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏သက်တမ်းနှင့် အညီဖြစ်သည်။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည်ပြည်သူ့လွှတ်တော်သက်တမ်း ကုန်ဆုံးသည့်အခါ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီးသည်အထိ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည်။

(ခ) ဒုတိယဝန်ကြီးများ၏ သက်တမ်းသည်ဝန်ကြီးအဖွဲ့၏ သက်တမ်းနှင့်အညီဖြစ်သည်။

၈၇။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည် –

(က) ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စား နိုင်ငံတော်၏ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲရေး၊ စီးပွားရေး၊ ဘဏ္ဍာရေး၊လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ နိုင်ငံခြားရေးနှင့် နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို စုပေါင်းဦးဆောင်မှုစနစ်အရ တာဝန်ယူစီမံခန့်ခွဲသည်။

(ခ) ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအားလုံး၏ စီးပွားရေးစီမံကိန်းများဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သည်။

(ဂ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏အမိန့်များကို အကောင်အထည်ဖော်သည်။

(ဃ) ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အဆင့်ဆင့်ကို လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပေးခြင်း၊ ဆက်သွယ်ပေးခြင်းပြုလုပ်သည်။

(င) တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် စည်းကမ်းသေဝပ်တည်ငြိမ်ရေးတို့ကို ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်သည်။

(စ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီကဖြစ်စေ သတ်မှတ်ပေးသည့် အခြားတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်သည်။

၈၈။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို လိုအပ်သလိုညှိနှိုင်းရေးဆွဲ၍ နိုင်ငံတော်ကောင်စီမှတဆင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့ တင်ပြရမည် –

(က) နှစ်ရှည်၊ နှစ်တိုနှင့်နှစ်စဉ်စီးပွားရေးစီမံကိန်းများ။

(ခ) နှစ်စဉ်ရသုံးခန့်မှန်းခြေ ငွေစာရင်း။

(ဂ) နိုင်ငံတော်၏အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်သောနှစ်စဉ် အစီရင်ခံစာများ။

(ဃ) အခါအားလျော်စွာ လိုအပ်သောအစီရင်ခံစာများ။

၈၉။ အောက်ပါဥပဒေကြမ်းများကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကပြဋ္ဌာန်းပေးနိုင်ရန် ဝန်ကြီးအဖွဲ့ကသာလျှင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီမှတဆင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့တင်ပြရမည် –

(က) စီးပွားရေးစီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်သည့်ဥပဒေကြမ်း။

(ခ) ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းနှင့် ပတ်သက်သည့်ဥပဒေကြမ်း။

(ဂ) အခွန်အကောက်နှင့်ပတ်သက်သည့် ဥပဒေကြမ်း။

၉၀။ မိမိနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်၏ လုပ်ငန်းများအောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် ဝန်ကြီးတစ်ဦးစီ၌တာဝန်ရှိသည်။

၉၁။ ဝန်ကြီးသည်ဝန်ကြီးအဖွဲ့ကိုတာဝန်ခံရမည်။ ဒုတိယဝန်ကြီးသည် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးကိုတာဝန်ခံရမည်။

၉၂။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ သဘောတူညီချက်ကို ရယူ၍ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲရေး ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းရေး အဆင့်ဆင့်ကို လိုအပ်သလိုဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။ လိုအပ်သောဝန်ထမ်းများကို ဥပဒေနှင့်အညီခန့်အပ်နိုင်သည်။

၉၃။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည် ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်၏ တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၉၄။ ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်သည် မိမိ၏အထက်အဖွဲ့အစည်းများကိုလည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ကောင်စီများကိုလည်းကောင်း တာဝန်ခံ၍ယင်းတို့၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုနှင့်စစ်ဆေးမှုကိုခံယူရမည်။

အခန်း(၇)
ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့

၉၅။ (က) ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် ပုဒ်မ(၆၄)ပုဒ်မခွဲ(က)နှင့်(ခ)တို့အရ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များကစုပေါင်း၍တင်သွင်းသည့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အမည်စာရင်းထဲမှပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ ဝင်များအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။
(ခ) ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ဝင်များသည် မိမိတို့အထဲမှ ဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦးကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်။

၉၆။ (က) နိုင်ငံတော်တွင်အောက်ပါ တရားသူကြီးအဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းထားရမည် –
(၁) ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့။
(၂) ပြည်နယ်တရားသူကြီးအဖွဲ့၊ တိုင်းတရားသူကြီးအဖွဲ့။
(၃) မြို့နယ်တရားသူကြီးအဖွဲ့။
(၄) ရပ်ကွက်တရားသူကြီးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာအုပ်စုတရားသူကြီးအဖွဲ့။
(ခ) တရားသူကြီးအဖွဲ့များ၏ တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကဥပဒေဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

၉၇။ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့၏သက်တမ်းသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏သက်တမ်းနှင့် အညီဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့သည်ပြည်သူ့လွှတ်တော်သက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်အခါ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့သစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီးသည်အထိ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည်။

၉၈။ တရားစီရင်ရာတွင် အဖွဲ့ဖြင့်သာစီရင်ရမည်။

၉၉။ ပြည်သူ့တပ်မတော်သားများအတွက် စစ်ဖက်တရားစီရင်ရာတွင်မူ အဖွဲ့ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တဦးတည်းဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ စီရင်နိုင်သည်။

၁၀၀။ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့များကို ဥပဒေနှင့်အညီဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၁၀၁။ တရားစီရင်ရာတွင် အောက်ပါမူများအပေါ် အခြေခံ၍တရားစီရင်ရမည် –
(က) ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း။
(ခ) လုပ်သားပြည်သူတို့၏ အကျိုးကိုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း။
(ဂ) ဥပဒေနှင့်အညီ လွတ်လပ်စွာတရားစီရင်ခြင်း။
(ဃ) ဥပဒေကိုပြည်သူအများ နားလည်လိုက်နာကျင့်သုံးလာစေရန် ပညာပေးခြင်း။
(င) ပြည်သူအချင်းချင်းနှင့် ပတ်သက်သောအမှုကိစ္စများကို ဥပဒေခွင့်ပြုချက်ဘောင်အတွင်း၌ ဖြစ်နိုင်သရွေ့ ကျေအေးပြီးပြတ်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(စ) ဥပဒေအရ တားမြစ်ထားချက်မှအပ ပြည်သူလူထုရှေ့မှောက်တွင်တရားစီရင်ခြင်း။
(ဆ) အမှုများတွင် ခုခံချေပခွင့်နှင့်ဥပဒေအရ အယူခံပိုင်ခွင့်ပေးခြင်း။
(ဇ) ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အရေးယူအပြစ်ပေးရာတွင် အကျင့်စာရိတ္တပြုပြင်မှုကို ဦးတည်ခြင်း။

၁၀၂။ တရားစီရင်ရာတွင် မြန်မာစာကိုအသုံးပြုရမည်။ လိုအပ်ပါကသက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားစာကို အသုံးပြုနိုင်သည်။ လိုအပ်လျှင်စကားပြန်များ ရရှိနိုင်စေရန်စီစဉ်ပေးရမည်။

၁၀၃။ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့သည် –
(က) နိုင်ငံတော်တွင် အမြင့်ဆုံးတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။
(ခ) လိုအပ်သောတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့များကို မိမိတို့အဖွဲ့ဝင်များဖြင့်သာ ဖွဲ့စည်း၍တရားစီရင်ရမည်။

၁၀၄။ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့သည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုတာဝန်ခံရမည်။ တရားစီရင်ရေးအခြေအနေကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့ အစီရင်ခံရမည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကျင်းပသည့် ကာလမဟုတ်လျှင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီကို တာဝန်ခံရမည်။

၁၀၅။ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့သည် နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့များနှင့် တရားရုံးများကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသည်။

၁၀၆။ (က) ပြည်နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီများသည် ပြည်နယ်တရားသူကြီးအဖွဲ့များကိုလည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီများသည်တိုင်းတရားသူကြီးအဖွဲ့များကိုလည်းကောင်း၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီများသည် မြို့နယ်တရားသူကြီးအဖွဲ့များကိုလည်းကောင်း၊ ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ကောင်စီများသည် ရပ်ကွက်တရားသူကြီးအဖွဲ့များကိုလည်းကောင်း၊ ကျေးရွာအုပ်စုပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များသည် ကျေးရွာအုပ်စုတရားသူကြီးအဖွဲ့များကိုလည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များဖြင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ဖွဲ့စည်းရမည်။
(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်တွင် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသော တရားသူကြီးအဖွဲ့ဝင်များသည် သက်ဆိုင်ရာတရားသူကြီးအဖွဲ့ဝင်များ အထဲမှဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦးစီကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်။

၁၀၇။ (က) ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်ရှိ တရားသူကြီးအဖွဲ့အဆင့်ဆင့်သည် သက်ဆိုင်ရာတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့များကို မိမိတို့အဖွဲ့ဝင်များဖြင့် လိုအပ်သလိုဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။
(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ သက်ဆိုင်ရာတရားသူကြီးအဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် တရားသူကြီးအဖွဲ့ဝင်များဖြင့်လုံလောက်မှုမရှိမှသာလျှင် သက်ဆိုင်ရာအဆင့်ရှိ တရားသူကြီးအဖွဲ့ဝင်တဦးဦးကို ဦးဆောင်စေ၍ သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များဖြင့်ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။ သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များဖြင့် လုံလောက်မှုမရှိမှသာလျှင် အခြားသင့်လျော်သည့် နိုင်ငံသားများကို ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၁၀၈။ ပြည်နယ်တရားသူကြီးအဖွဲ့၊ တိုင်းတရားသူကြီးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်တရားသူကြီးအဖွဲ့၊ ရပ်ကွက်တရားသူကြီးအဖွဲ့နှင့် ကျေးရွာအုပ်စုတရားသူကြီးအဖွဲ့တို့၏ သက်တမ်းသည် သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်၏ သက်တမ်းနှင့်အညီဖြစ်သည်။ တရားသူကြီးအဖွဲ့အသီးသီးသည် သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်၏ သက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်အခါ တရားသူကြီးအဖွဲ့အသစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီးသည်အထိ လုပ်ငန်းတာဝန်များကိုထမ်းဆောင်ရမည်။

၁၀၉။ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့သည် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ သဘောတူညီချက်ကိုရယူ၍ တရားရေးဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်ကို လိုအပ်သလိုဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။ လိုအပ်သောတရားရေးဝန်ထမ်းများကို ဥပဒေနှင့်အညီခန့်အပ်နိုင်သည်။

၁၁၀။ ပြည်နယ်တရားသူကြီးအဖွဲ့၊ တိုင်းတရားသူကြီးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်တရားသူကြီးအဖွဲ့၊ ရပ်ကွက်တရားသူကြီးအဖွဲ့နှင့် ကျေးရွာအုပ်စုတရားသူကြီးအဖွဲ့ အသီးသီးသည် မိမိတို့ကဖွဲ့စည်းပေးသည့် တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့များနှင့် တရားရုံးများကိုကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရမည်။ ထို့အပြင်တရားသူကြီးအဖွဲ့အသီးသီးသည် မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီကို တာဝန်ခံရမည်။

အခန်း(၈)
ပြည်သူ့ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့

၁၁၁။ (က) ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် ပုဒ်မ(၆၄)ပုဒ်မခွဲ(က)နှင့် (ခ)တို့အရရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များက စုပေါင်း၍တင်သွင်းသည့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အမည်စာရင်းထဲမှပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင် အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။

(ခ) ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့ဝင်များသည် မိမိတို့အထဲမှဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦးကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်။

၁၁၂။ ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့သည် အောက်ပါတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည် –

(က) ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို တည်ဆောက်ခြင်း။

(ခ) လုပ်သားပြည်သူတို့၏ ရပိုင်ခွင့်များနှင့်အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း။

(ဂ) နိုင်ငံတော်ကောင်စီနှင့် ဝန်ကြီးအဖွဲ့အားဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သည့်အကြံဉာဏ်များပေးခြင်း။

(ဃ) ဗဟိုနှင့်ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များသည် ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်ကြောင်းတွေ့ရှိပါက နိုင်ငံတော်ကောင်စီသို့တင်ပြခြင်း။

(င) ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ပေးသည့် တာဝန်များကိုထမ်းဆောင်ခြင်း။

၁၁၃။ ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့၏ သက်တမ်းသည်ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ သက်တမ်းနှင့်အညီဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့သည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်သက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်အခါ ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့သစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီးသည်အထိ လုပ်ငန်းတာဝန်များကိုထမ်းဆောင်ရမည်။

၁၁၄။ ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့သည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုတာဝန်ခံရမည်။ ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းအခြေအနေများကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့အစီရင်ခံရမည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေး ကျင်းပသည့်ကာလမဟုတ်လျှင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီကို တာဝန်ခံရမည်။

၁၁၅။ ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့သည် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ သဘောတူညီချက်ကိုရယူ၍ ဥပဒေဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်ကို လိုအပ်သလိုဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။ လိုအပ်သောဥပဒေဝန်ထမ်းများကို ဥပဒေနှင့်အညီ ခန့်အပ်နိုင်သည်။

၁၁၆။ ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့သည် ဗဟိုဥပဒေဝန်ထမ်းများ၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဥပဒေဝန်ထမ်းများ၊ မြို့နယ်ဥပဒေဝန်ထမ်းများကို လမ်းညွှန်၍ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရမည်။

၁၁၇။ ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့၊ ဗဟိုပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဥပဒေဝန်ထမ်းများ၊ မြို့နယ်ဥပဒေဝန်ထမ်းများ၏ တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

အခန်း(၉)
ပြည်သူ့လုပ်ငန်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့

၁၁၈။ (က) ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် ပုဒ်မ(၆၄)၊ပုဒ်မခွဲ(က)နှင့် (ခ)တို့အရရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များက စုပေါင်း၍တင်သွင်းသည့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အမည်စာရင်းထဲမှ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။

(ခ) ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ဝင်များသည် မိမိတို့အထဲမှဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦးကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်။

၁၁၉။ ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အမြင့်ဆုံးအဖွဲ့ဖြစ်သည်။

၁၂၀။ ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်အဖွဲ့ကိုတာဝန်ခံရမည်။ ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေး အခြေအနေများကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့အစီရင်ခံရမည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးကျင်းပသည့် ကာလမဟုတ်လျှင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီကိုတာဝန်ခံရမည်။

၁၂၁။ (က) ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများနှင့် စစ်ဆေးရန်ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသော အခြားအဖွဲ့အစည်းများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် ပြည်သူတို့အတွက်အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိ/မရှိကို ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့က စစ်ဆေးရမည်။

(ခ) ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များနှင့် ဆောင်ရွက်ချက်များကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီမှတဆင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့တင်ပြရမည်။

၁၂၂။ ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ သက်တမ်းသည်ပြည်သူ့လွှတ်တော်သက်တမ်းနှင့် အညီဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်သက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်အခါ ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ အသစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီးသည်အထိ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည်။

၁၂၃။ (က) ပြည်နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များသည် ပြည်နယ်လုပ်ငန်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များကိုလည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များသည် တိုင်းလုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များကို လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များသည် မြို့နယ်လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ များကိုလည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များဖြင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်။

(ခ) ဒေသဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့အသီးသီး၏အဖွဲ့ဝင်များသည် မိမိတို့အထဲမှဥက္ကဋ္ဌတဦးကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်။

(ဂ) ဒေသဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့များ၏တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

၁၂၄။ ဒေသဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့အသီးသီးသည် သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီကို တာဝန်ခံရမည်။

၁၂၅။ ဒေသဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များသည် အောက်ပါတာဝန်တို့ကိုဆောင်ရွက်ရမည် –

(က) ပြည်သူ့ကောင်စီအစည်းအဝေးတခုနှင့် တစ်ခုအကြားမိမိတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီများသို့အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီနှင့် မိမိတို့အထက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ လမ်းညွှန်မှုကိုခံယူ၍ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း။

၁၂၆။ ဒေသဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့တို့၏ သက်တမ်းသည်ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်၏ သက်တမ်းနှင့်အညီဖြစ်သည်။ ဒေသဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ပြည်သူ့ကောင်စီ၏သက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်အခါ ဒေသဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ အသစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီးသည်အထိ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည်။

၁၂၇။ ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ သဘောတူညီချက်ကိုရယူ၍ စာရင်းဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့်ကိုလိုအပ်သလိုဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။ လိုအပ်သောစာရင်းဝန်ထမ်းများကို ဥပဒေနှင့်အညီခန့်အပ်နိုင်သည်။

၁၂၈။ ဗဟိုစာရင်းရုံးသည် ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ကိုလည်းကောင်း၊ အဆင့်အဆင့်သောစာရင်းရုံးများသည် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များနှင့် မိမိ၏အထက်အဖွဲ့အစည်းများကိုလည်းကောင်း တာဝန်ခံ၍ယင်းတို့၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုနှင့်စစ်ဆေးမှုကို ခံယူရမည်။

အခန်း(၁၀)
ပြည်သူ့ကောင်စီများ

၁၂၉။ ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်ကို ဤဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေနှင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေများအရသက်ဆိုင်ရာ ဒေသအတွင်းရှိ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော နိုင်ငံသားများကလျှို့ဝှက်ဆန္ဒမဲဖြင့် တိုက်ရိုက်ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည့် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့်ဖွဲ့စည်းရမည်။

၁၃၀။ ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်တွင်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့ကောင်စီအဖွဲ့အစည်းများတွင်လည်ကောင်း ပါဝင်ရမည့်ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်အရေအတွက်ကို ဥပဒေဖြင့်သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၁၃၁။ ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်၏သက်တမ်းသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ ပုံမှန်သက်တမ်းနှင့်အညီဖြစ်သည်။

၁၃၂။ ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်သည် ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်၍ အောက်ပါလုပ်ငန်းရပ်များကို ဥပဒေဘောင်အတွင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည် –

(က) စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲရေး။
(ခ) တရားစီရင်ရေး။
(ဂ) ဒေသဆိုင်ရာလုံခြုံရေး၊ ကာကွယ်ရေး၊တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် စည်းကမ်းသေဝပ်တည်ငြိမ်ရေး။
(ဃ)တိုင်းရင်းသားများ၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် ပြုစုပျိုးထောင်ရေး။
(င) သက်ဆိုင်ရာဒေသအတွင်းရှိ လုပ်သားပြည်သူများ၏ ရပိုင်ခွင့်များကိုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးရေးနှင့် လုပ်သားပြည်သူများကလည်း တာဝန်ဝတ္တရားများကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ကြစေရန် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရေး။
(စ) စီးပွားရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲရေးနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ရေး။
(ဆ) နှစ်စဉ်ရသုံးခန့်မှန်းငွေစာရင်း ပြုစုပေးရေးနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပေးရေး။
(ဇ) ဆောက်လုပ်ရေး၊ နေရာချထားရေး၊ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် မြို့ပြစည်ပင်သာယာရေး။
(ဈ) လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး။
(ည) မိမိနှင့်သက်ဆိုင်သော ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများကို လမ်းညွှန်ရေး၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေး၊ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပေးရေး။
(ဋ) ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများတွင် ပြည်သူများနိုးကြားတက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ပြည်သူများနှင့် နီးကပ်စွာထိတွေ့ဦးဆောင်မှု ပေးနိုင်ရေး။
(ဌ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး။
(ဍ) ဒေသဆိုင်ရာဝန်ထမ်းရေးရာ ကိစ္စများကိုညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး။

(ဃ) ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသည့် အခြားလိုအပ်သော ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရေး။

၁၃၃။ (က) ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်၏ အစည်းအဝေးများကို ဥပဒေကသတ်မှတ်သည့်အတိုင်း ကျင်းပရမည်။

(ခ) ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်၏ ပုံမှန်အစည်းအဝေးကျင်းပသည့်အခါတိုင်း အစည်းအဝေးကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန် ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များထဲမှ သဘာပတိအဖွဲ့ဝင်များကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်။

(ဂ) သဘာပတိအဖွဲ့ဝင်များထဲမှ အလှည့်ကျသဘာပတိ တဦးကျစီကိုတာဝန်ပေး ဆောင်ရွက်စေရမည်။

(ဃ)ပြည်သူ့ကောင်စီတရပ်ရပ်တွင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၊ တရားသူကြီးအဖွဲ့၊ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့ တခုခု၌ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင်နေသည့် ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်တဦးသည် ယင်းပြည်သူ့ကောင်စီ၏ သဘာပတိအဖွဲ့ဝင် မဖြစ်စေရ။ သဘာပတိအဖွဲ့ဝင်တဦးသည် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၊ တရားသူကြီးအဖွဲ့၊ သို့မဟုတ်လုပ်ငန်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ တရပ်ရပ်သို့ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံရလျှင် သဘာပတိအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ရမည်။

(င) သဘာပတိအဖွဲ့သည် သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီ၏ နောက်တကြိမ်ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပ၍သဘာပတိအဖွဲ့ သစ်ကိုရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီးသည်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည်။

(စ) ပြည်သူ့ကောင်စီ အစည်းအဝေးခေါ်ယူကျင်းပပေးရန် သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီဝင်အားလုံး၏ သုံးဆယ့်လေး ရာခိုင်နှုန်းကတောင်းဆိုလျှင် သက်ဆိုင်ရာအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က ခေါ်ယူကျင်းပပေးရမည်။ တောင်းဆိုသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်းသုံးဆယ်အတွင်း အစည်းအဝေးခေါ်ယူကျင်းပပေးရန် ပျက်ကွက်ခဲ့လျှင် သက်ဆိုင်ရာသဘာပတိအဖွဲ့က အမြန်ဆုံးအစည်းအဝေးခေါ်ယူ ကျင်းပပေးရမည်။

၁၃၄။ ပြည်နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၊ တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီနှင့် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီများသည် ပြည်သူ့ကောင်စီရေးရာကော်မတီ များကို သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များဖြင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ဖွဲ့စည်းရမည်။

၁၃၅။ ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်က ဆုံးဖြတ်ချမှတ်သည့် လုပ်ငန်းများကိုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရန် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် တွင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တဖွဲ့စီကို ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များဖြင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ဖွဲ့စည်းရမည်။ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် များသည် မိမိတို့အထဲမှဥက္ကဋ္ဌတဦးစီနှင့် အတွင်းရေးမှူးတဦးစီကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်။ ယင်းဥက္ကဋ္ဌနှင့်အတွင်းရေးမှူးတို့သည် သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီ၏ ဥက္ကဋ္ဌနှင့်အတွင်းရေးမှူးတို့လည်းဖြစ်ကြသည်။

၁၃၆။ ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌအသီးသီးသည် သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်၊ တိုင်း၊မြို့နယ်၊ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စုအသီးသီး၏ဥက္ကဋ္ဌ လည်းဖြစ်သည်။

၁၃၇။ ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်၏ အလုပ်မှုဆောင်အသီးသီးသည် သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီကို တာဝန်ခံရမည်။

၁၃၈။ ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်၏ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့များသည် အောက်ပါတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည် –

(က) ပြည်သူ့ကောင်စီအစည်းအဝေးကို သဘာပတိအဖွဲ့နှင့်ညှိနှိုင်း၍ ခေါ်ယူကျင်းပခြင်း။

(ခ) ပြည်သူ့ကောင်စီ၏ဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ အမိန့်များနှင့်ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။

(ဂ) ဝန်ကြီးအဖွဲ့နှင့် သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီများက လမ်းညွှန်ချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(ဃ) အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အဆင့်ဆင့် အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်ခြင်း၊ ညှိနှိုင်းခြင်း၊ အထက်အဆင့်ရှိအလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့က အောက်အဆင့်ရှိအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို လမ်းညွှန်ခြင်း၊ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း။

(င) ဒေသဆိုင်ရာဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများကို လမ်းညွှန်ခြင်း၊ တာဝန်ယူကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊ ညှိနှိုင်းပေးခြင်း၊ ဝန်ထမ်း ရေးရာကိစ္စများကို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

(စ) ပြည်သူ့ကောင်စီအစည်းအဝေး တခုနှင့်တခုအကြား မိမိတို့၏ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြည်သူ့ကောင်စီသို့ အစီရင်ခံ တင်ပြခြင်း။

(ဆ) ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်တဦးဦးအား နိုင်ငံတော်ကိုသစ္စာဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် အရေးယူရန်အကြောင်းပေါ်ပေါက်လျှင် ယင်း ပုဂ္ဂိုလ်အား တာဝန်မှလည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့ကောင်စီအစည်းအဝေး တက်ရောက်ခြင်းမှလည်းကောင်း၊ ခေတ္တရပ်စဲ၍ သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီ၏ အနီးကပ်ဆုံးအစည်းအဝေးတွင် အတည်ပြုချက်ရယူခြင်း။

၁၃၉။ ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်ရှိ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တို့၏သက်တမ်းသည် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်၏ သက်တမ်းနှင့် အညီဖြစ်သည်။ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် ပြည်သူ့ကောင်စီသက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်အခါ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အသစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ဖွဲ့စည်းပြီးသည်အထိ လုပ်ငန်းတာဝန်များကိုထမ်းဆောင်ရမည်။

၁၄၀။ (က) ပြည်သူ့ကောင်စီအစည်းအဝေး ကျင်းပနေချိန်တွင် ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်တဦးဦးအား ဖမ်းဆီးရန်လိုအပ်ပါက ခိုင်လုံသောအထောက်အထားကို ပြည်သူ့ကောင်စီသဘာပတိအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။ သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီအဖွဲ့ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် မရရှိပဲဖမ်းဆီးခြင်းမပြုရ။

(ခ) ပြည်သူ့ကောင်စီအဖွဲ့အစည်းတခုခု အစည်းအဝေးကျင်းပချိန်တွင် ယင်းအဖွဲ့အစည်းတွင်ပါဝင်သော ပြည်သူ့ကောင်စီဝင် တဦးဦးအား ဖမ်းဆီးရန်လိုအပ်ပါက ခိုင်လုံသောအထောက်အထားကို သက်ဆိုင်ရာအလုပ်ဆောင်အဖွဲ့သို့တင်ပြရမည်။ ယင်းအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရရှိပဲ ဖမ်းဆီးခြင်းမပြုရ။

(ဂ) ပြည်သူ့ကောင်စီ၊ သို့မဟုတ်ပြည်သူ့ကောင်စီအဖွဲ့အစည်းတခုခု အစည်းအဝေးကျင်းပချိန်မဟုတ်လျှင် ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်တဦးဦးအား ဖမ်းဆီးပါကယင်းသို့ ဖမ်းဆီးရခြင်းအတွက် ခိုင်လုံသောအထောက်အထားကို သက်ဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သို့အမြန်ဆုံး တင်ပြရမည်။

၁၄၁။ ပြည်သူ့ကောင်စီနှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဖွဲ့အစည်းတခုခု၏ အစည်းအဝေးများတွင် တင်ပြဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်သူ့ကောင်စီဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့် စည်းကမ်းဥပဒေများမှအပ အခြားဥပဒေများအရ ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်တဦးဦး အားတစုံတရာ အရေးယူအပြစ်ပေးခြင်းမရှိစေရ။

၁၄၂။ ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များသည် မိမိတို့အားရွေးချယ်တင်မြှောက်လိုက်သည့် ပြည်သူများနှင့်ထိတွေ့ဆက်သွယ်၍ မိမိတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်အစီရင်ခံခြင်းနှင့် ပြည်သူများအားမူဝါဒရေးရာများကို အခါအားလျော်စွာ အသိပေးခြင်းပြုရမည်။

၁၄၃။ ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များသည် ပြည်သူတို့၏ဆန္ဒသဘောထားများနှင့် အကြံပြုချက်များကို သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီ များသို့ တင်ပြဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၄၄။ ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်သည် ဒေသဆိုင်ရာအရေးကြီးသော ကိစ္စများနှင့်ပြည်သူ့အကျိုးပြုအကြံပေးချက်များကို အောက်မှအထက်သို့ အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် နိုင်ငံတော်ကောင်စီအထိ တင်ပြနိုင်သည်။

အခန်း(၁၁)
နိုင်ငံသားများနှင့် မူလအခွင့်အရေးများနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများ

၁၄၅။ (က) ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ တိုင်းရင်းသားမိဘနှစ်ပါးမှ မွေးဖွားသူအားလုံးသည် နိုင်ငံသား များဖြစ်သည်။

(ခ) ဤဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းသည့်နေ့တွင် ဥပဒေအရနိုင်ငံသားဖြစ်ပြီးသူများသည်လည်း နိုင်ငံသား များဖြစ်သည်။

၁၄၆။ နိုင်ငံသားများဖြစ်ခြင်း၊နိုင်ငံသားပြုခြင်းနှင့် နိုင်ငံသားအဖြစ်မှရုပ်စဲခြင်းတို့သည် ဥပဒေဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းသည့်အတိုင်းဖြစ်စေရမည်။

၁၄၇။ နိုင်ငံသားတိုင်း လူမျိုး၊အဆင့်အတန်း၊ ရာထူးဌာနန္တရ၊ ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ယဉ်ကျေးမှု၊ ဇာတိ၊ကိုးကွယ်ရာဘာသာ၊ အမျိုးသား အမျိုးသမီးမရွေး ဥပဒေအရာတွင်ခွဲခြားမှုမရှိစေပဲ တန်းတူညီမျှမှုရှိစေရမည်။

၁၄၈။ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် –

(က) အလုပ်လုပ်ရာတွင် ကာယ၊ဉာဏ၊ ဝီရိယစွမ်းအားအလိုက် ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးဘောင်အတွင်း နိုင်ငံတော်ကခွင့်ပြုထားသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို လွတ်လပ်စွာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ဂ) နိုင်ငံတော်အတွင်း မည်သည့်အရပ်ဒေသ၌မဆို ဥပဒေနှင့်အညီ အခြေစိုက်နေထိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၁၄၉။ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် မကျန်းမာသည့်အခါတွင် နိုင်ငံတော်ကစီစဉ်ပေးသည့်အတိုင်း ဆေးကုသခံနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၁၅၀။ အလုပ်လုပ်သော နိုင်ငံသားတိုင်းသည် –

(က) အနားယူပိုင်ခွင့်နှင့် အပန်းဖြေပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) ဥပဒေအရသတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း အလုပ်လုပ်ချိန်နှင့် အားလပ်ခွင့်များရပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၁၅၁။ အလုပ်လုပ်သောနိုင်ငံသား တဦးဦးသည် –

(က) အလုပ်ခွင်တွင် မတော်တဆထိခိုက်ဒဏ်ရာရသည့် အခါတွင်သော်လည်းကောင်း၊ မသန်မစွမ်းဖြစ်သည့်အခါတွင်သော်လည်းကောင်း၊ နာမကျန်းဖြစ်သည့်အခါတွင်သော် လည်းကောင်း၊ အိုမင်းမစွမ်းဖြစ်သည့်အခါတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) သေဆုံးသွားသည့်အခါတွင် ယင်းပုဂ္ဂိုလ်၏ဆက်ခံပိုင်ခွင့် ရှိသူများသည်ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၁၅၂။ (က) နိုင်ငံသားတိုင်း ပညာသင်ကြားပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) မြန်မာစာသည် အများသုံးစာဖြစ်သည်၊ ကျန်တိုင်းရင်းသားများ၏ စာကိုလည်းသင်ကြားခွင့်ရှိသည်။

(ဂ) နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ဥပဒေဖြင့်မသင်မနေရ အခြေခံပညာကိုသင်ကြားရမည်။

၁၅၃။ (က) နိုင်ငံသားတိုင်းသည် သိပ္ပံပညာ စူးစမ်းရှာဖွေမှု၊ စာပေနှင့်အနုပညာခေတ်မီတိုးတက်အောင် တီထွင်ကြံဆရေးသားမှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာကိစ္စများတွင် လွတ်လပ်စွာဖော်ထုတ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) နိုင်ငံသားတိုင်းသည် မိမိတို့ချစ်ခင်မြတ်နိုးသည့်စကား၊ စာပေ၊ယဉ်ကျေးမှု၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာနှင့် စောင့်ထိန်းအပ်သောဓလေ့ထုံးတမ်းများကို သီးခြားလွတ်လပ်စွာဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ပြည်ထောင်စုတခုလုံးအတွက် အခြေခံလိုအပ်ချက်ဖြစ်သော တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် ဆိုရှယ်လစ်လူနေမှုစနစ်တို့ကို ထိပါးရာရောက်ပါက လုံးဝရှောင်ကြဉ်ရမည်။ မိမိတို့၏ သီးခြားဆောင်ရွက်မှုသည် အခြားတိုင်းရင်းသားလူမျိုးတမျိုး၊ သို့မဟုတ်လူမျိုးများကို ထိခိုက်နစ်နာစေလျှင် သက်ဆိုင်သူများအချင်းချင်း ပြန်လည်ညှိနှိုင်း၍ ပြေလည်မှုရရှိပြီးမှသာလျှင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ(က)နှင့် (ခ)အရဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသော်လည်း တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ သွေးစည်းညီညွတ်ရေး၊ နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် ဆိုရှယ်လစ်လူနေမှုစနစ် ထိခိုက်စေမည့်လုပ်ရပ်များကိုမူ တားမြစ်သည်။ ယင်းတားမြစ်ချက်ကို ကျူးလွန်သူများအား ဥပဒေအရ အရေးယူအပြစ်ပေးရမည်။

၁၅၄။ (က) အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများနည်းတူ နိုင်ငံရေး၊စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးတို့တွင် တန်းတူရည်တူခံစားခွင့်ရှိသည်။

(ခ) မိခင်များ၊ ကလေးများနှင့်ကိုယ်ဝန်ဆောင် အမျိုးသမီးများသည်ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ပေးသည့် အခွင့်အရေးများကို ခံစားခွင့်ရှိသည်။

(ဂ) နိုင်ငံသားများမှ မွေးဖွားလာသောကလေးတိုင်း တန်းတူအခွင့်အရေးခံစားခွင့် ရှိစေရမည်။

(ဃ) အမျိုးသမီးများသည် ထိမ်းမြားလက်ထပ်ရေး၊ လင်မယားကွာရှင်းရေး၊ ပစ္စည်းခွဲဝေရေး၊ အမွေဆက်ခံရေးနှင့် သားသမီးစောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းရေးတို့နှင့် ပတ်သက်၍ဥပဒေအရ လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် ရပိုင်ခွင့်များခံစားစေရမည်။

၁၅၅။ နိုင်ငံသားတိုင်း၌ –

(က) ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်လျှင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်သို့ ဆန္ဒမဲပေးခွင့်နှင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပိုင်ခွင့် တူညီစွာရှိသည်။

(ခ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်သို့ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်ရွေးချယ် တင်မြှောက်နိုင်ရေးအတွက် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အမည်စာရင်းကို ဥပဒေအရတင်သွင်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ဂ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်သို့ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသော ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များကို ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်မှပြန်လည်ရုပ်သိမ်းပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၁၅၆။ (က) နိုင်ငံသားတိုင်း လွတ်လပ်စွာတွေးတောကြံဆခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာယုံကြည်ခွင့်၊ မည်သည့်ဘာသာမဆို လွတ်လပ်စွာကိုးကွယ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)ပါ လွတ်လပ်မှုအခွင့်အရေးများ ရှိသော်လည်း လုပ်သားပြည်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ စည်းကမ်းသေဝပ်ရေးအတွက် သော်လည်းကောင်း ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

(ဂ) ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဘာသာရေးကို နိုင်ငံရေးအလို့ငှာအသုံးမပြုရ။ ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားရမည်။

၁၅၇။ နိုင်ငံသားတိုင်း၌ လုပ်သားပြည်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် ဆိုရှယ်လစ်အကျိုးစီးပွားကိုမဆန့်ကျင်လျှင် လွတ်လပ်စွာပြောဆိုခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာရေးသားခွင့်နှင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဝေခွင့်ရှိသည်။

၁၅၈။ နိုင်ငံသားတိုင်း၌ ဥပဒေကခွင့်ပြုထားသော နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူထုလူတန်းစားအဖွဲ့အစည်းများတွင် လွတ်လပ်စွာပါဝင်ခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာစည်းရုံးခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာစုဝေးခွင့်နှင့် လွတ်လပ်စွာစီတန်းလှည့်လည်ခွင့်ရှိသည်။ ဤလွတ်လပ်ခွင့်များကို အပြည့်အဝခံစားနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်ကလိုအပ်သော အကူအညီများပေးရမည်။

၁၅၉။ (က) နိုင်ငံသားတိုင်း၏ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာလွတ်လပ်မှုနှင့် လုံခြုံမှုအတွက်အာမခံချက် ရှိစေရမည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာတရားစီရင်ရေးအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိပဲ နိုင်ငံသားတစ်ဦးကို နှစ်ဆယ့်လေးနာရီထက် ကျော်လွန်၍ ချုပ်နှောင်ထားခြင်း မပြုရ။

(ဂ) ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ပြင်ပတွင်ရောက်ရှိနေကြသော နိုင်ငံသားများကိုဥပဒေနှင့်အညီ စောင့်ရှောက်ရန် နိုင်ငံတော်၌တာဝန်ရှိသည်။

၁၆၀။ ဤဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မဆန့်ကျင်လျှင် နိုင်ငံသားများ၏ နေအိမ်ဥပစာလုံခြုံမှု၊ ပစ္စည်းလုံခြုံမှု၊ စာပေးစာယူနှင့် အခြားဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ လုံခြုံမှုတို့အတွက် ဥပဒေအရကာကွယ်ပေးရမည်။

၁၆၁။ နိုင်ငံသားတိုင်း၏ ကာယ၊ဉာဏ၊ဝီရိယ စွမ်းအားအလိုက် တရားသဖြင့်ရရှိသောဝင်ငွေများ၊ စုဆောင်းငွေများ၊ ပစ္စည်းများ၊ နေအိမ်အဆောက်အဦ၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးဘောင်အတွင်းခွင့်ပြုထားသော အခြားပိုင်ဆိုင်မှုများကို ဥပဒေအရကာကွယ်ပေးရမည်။

၁၆၂။ နိုင်ငံသားတိုင်း၏ အမွေခွဲဝေဆက်ခံမှုကို ဥပဒေအရခွင့်ပြုသည်။

၁၆၃။ (က) နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ အခွင့်အရေးများကို အပြည့်အဝရရှိစေရမည်။

(ခ) နိုင်ငံသားတဦးဦး၏ အခွင့်အရေးတရပ်ရပ် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှု မရှိစေရန်အမြန်ဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးနိုင်သည့် ဥပဒေများကိုပြဋ္ဌာန်းရမည်။

၁၆၄။ (က) နိုင်ငံသားတိုင်းသည် မိမိတို့၏နစ်နာချက်များကို သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းသို့ တိုင်တန်းခွင့်ရှိသည်။

(ခ) နိုင်ငံသားများ၏ တိုင်တန်းချက်များကို သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများက အမြန်ဆုံးစစ်ဆေး၍ လိုအပ်သလိုအရေးယူ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၁၆၅။ နိုင်ငံတော်၏အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတရပ်ရပ်တွင် ပါဝင်သောအဖွဲ့ဝင်တဦးဦး၊ သို့မဟုတ်နိုင်ငံတော်၏အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတရပ်ရပ်၊ သို့မဟုတ်ဝန်ထမ်းတဦးဦး၊ သို့မဟုတ် ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်း တရပ်ရပ်ကပြည်သူတို့ အပ်နှင်းထားသောအခွင့်အာဏာကိုအလွဲသုံးစားပြုသဖြင့် နိုင်ငံသားတဦးဦး၏အခွင့်အရေးတရပ်ရပ်၊ သို့မဟုတ်အကျိုးခံစားခွင့်တရပ်ရပ် ထိခိုက်နစ်နာခဲ့လျှင် ယင်းပုဂ္ဂိုလ်၊သို့မဟုတ် ယင်းအဖွဲ့အစည်းတရပ်ရပ်ကို တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ထိခိုက်နစ်နာမှုအတွက် လျော်ကြေးတောင်းခံနိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားရမည်။

၁၆၆။ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် မိမိ၏လွတ်လပ်ခွင့်နှင့်ရပိုင်ခွင့်များကို ခံစားရာ၌အောက်ပါတရပ်ရပ်ကို ထိပါးခြင်းမပြုမိစေရန် ရှောင်ကြဉ်စောင့်ထိန်းရမည့် တာဝန်ရှိသည် –

(က) နိုင်ငံတော်၏အချုပ်အခြာအာဏာနှင့် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေး။
(ခ) ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းထားသောဆိုရှယ်လစ်စနစ်၏ အခြေခံအနှစ်သာရများ။
(ဂ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအချင်းချင်း သွေးစည်းညီညွတ်ရေး။
(ဃ) အများပြည်သူတို့၏ အေးချမ်းသာယာရေး။
(င) အများပြည်သူတို့၏ ကိုယ်ကျင့်တရား။

၁၆၇။ (က) နိုင်ငံတော်က အချုပ်အချာအာဏာနှင့် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေး၊ ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဆိုရှယ်လစ်စနစ်၏ အခြေခံအနှစ်သာရများ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအချင်းချင်း သွေးစည်းညီညွတ်ရေး၊ အများပြည်သူတို့၏အေးချမ်းသာယာရေး၊ သို့မဟုတ်အများပြည်သူတို့၏ ကိုယ်ကျင့်တရားတရပ်ရပ်ကိုထိပါးမည့်အန္တရာယ်မှကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် နိုင်ငံသားများ၏လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် ရပိုင်ခွင့်များ ကို လိုအပ်သလိုကန့်သတ်သည့် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။
(ခ) ယင်းသို့ကန့်သတ်သည့်ဥပဒေတွင် အဖွဲ့ဖြင့်သာကန့်သတ်မိန့်ကို ချမှတ်ရမည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အမိန့်ကိုပုံမှန်ပြန်လည်သုံးသပ်၍ လိုအပ်သလိုပြင်ဆင်ရမည်ဟုလည်းကောင်း၊ နစ်နာသူကအထက်အဖွဲ့အစည်းသို့ အယူခံဝင်နိုင်ရန်လည်းကောင်း ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းရမည်။

၁၆၈။ ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာစောင့်ထိန်းရန်နိုင်ငံသားတိုင်း၌တာဝန်ရှိသည်။ ထို့ပြင်ဆိုရှယ်လစ်လူ့ဘောင်တည်ဆောက်ရေးအတွက် ချမှတ်ထားသောဥပဒေများ၊ အလုပ်ခွင်စည်းကမ်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာစည်းကမ်းများကို လိုက်နာရန်နှင့် နိုင်ငံတော်ကပေးအပ်သော တာဝန်များကိုကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ရန်လည်းတာဝန်ရှိသည်။

၁၆၉။ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများ၊ သမဝါယမပိုင်ပစ္စည်းများနှင့် အများပိုင်ပစ္စည်းများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် နိုင်ငံသားတိုင်း၌ တာဝန်ရှိသည်။ ဆိုရှယ်လစ်အရင်းအနှီးများ တိုးတက်များပြားလာစေရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏ကာကွယ်ရေးအင်အားတိုးတက်ခိုင်မာလာစေရေးအတွက်လည်းကောင်း မိမိစွမ်းအားအလိုက်လုပ်ဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသည်။

၁၇၀။ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ လွတ်လပ်ရေးအချုပ်အခြာအာဏာနှင့် နယ်မြေတည်တံ့ခိုင်မြဲရေးတို့ကိုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် နိုင်ငံသားတိုင်း၌တာဝန်ရှိသည်။ ယင်းသို့ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းသည် မွန်မြတ်သောတာဝန်ဖြစ်သည်။

၁၇၁။ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ဥပဒေအရ –

(က) စစ်ပညာသင်ကြားရမည်။
(ခ) နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးအတွက် စစ်မှုထမ်းရမည်။
(ဂ) နိုင်ငံသားတိုင်း၌ ဥပဒေအရအခွန်အကောက် ပေးဆောင်ရန်တာဝန်ရှိသည်။

အခန်း(၁၂)
ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပုံစနစ်

၁၇၂။ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပုံစနစ်၏ အခြေခံရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် –

(က) လုပ်သားပြည်သူတို့ကို စစ်မှန်စွာကိုယ်စားပြုမည့် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်း။
(ခ) ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရာတွင် နိုင်ငံသားများကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
(ဂ) လုပ်သားပြည်သူတို့ကို စစ်မှန်စွာကိုယ်စားပြုမည့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်ရှိ အဖွဲ့အစည်းများကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်း။

၁၇၃။ (က) နိုင်ငံသားများသည် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များကို လျှို့ဝှက်ဆန္ဒမဲများဖြင့် တိုက်ရိုက်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်။

(ခ) အသက်တဆယ့်ရှစ်နှစ်ပြည့်သော နိုင်ငံသားတိုင်းဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ဂ) ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူတိုင်း၌ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်တူညီစွာ ရှိသည်။

၁၇၅။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်သို့ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များရွေးချယ်တင်မြှောက်ရန် မဲဆန္ဒနယ်များကို အောက်ပါအတိုင်းသတ်မှတ်ရမည် –

(က) ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ကောင်စီ မဲဆန္ဒနယ်၊ ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီမဲဆန္ဒနယ်။

(ခ) မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီမဲဆန္ဒနယ်။

(ဂ) ပြည်နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ မဲဆန္ဒနယ်၊ တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီမဲဆန္ဒနယ်။

(ဃ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ်။

၁၇၆။ (က) ပြည်သူ့လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ်များ သတ်မှတ်ရာတွင် မြို့နယ်များကိုအခြေခံရမည်။

(ခ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့ မြို့နယ်တခုစီမှ ကိုယ်စားလှယ်တဦးကျစီ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်။

(ဂ) လူဦးရေများပြားသောမြို့နယ်များသည် ပုဒ်မခွဲ(ခ)အရရရှိသည့် အခွင့်အရေးအပြင် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ လူဦးရေအချိုးအစားအလိုက် ပိုမိုရရှိသောကိုယ်စားလှယ်များကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရမည်။

(ဃ) မြို့နယ်ဆယ်မြို့နယ်ထက်နည်း၍ လူဦးရေဆယ်သိန်းထက်လည်းနည်းသော ပြည်နယ်၊သို့မဟုတ်တိုင်းများအတွက် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ ထပ်မံရရှိစေရန် ဥပဒေဖြင့်သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၁၇၇။ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူများထဲမှ အောက်ပါအရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံသူများသည်ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်သို့ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိသည် –

(က) နိုင်ငံသာမိဘနှစ်ပါးမှ မွေးဖွားသောနိုင်ငံသားဖြစ်သူ။

(ခ) ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ကောင်စီ၊ ကျေးရွာအုပ်စုပြည်သူ့ကောင်စီနှင့် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီများသို့ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံရန်အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သူ။

(ဂ) ပြည်နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီနှင့် တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီများသို့ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံရန် အသက်နှစ်ဆယ့်လေးနှစ်ပြည့်သူ။

၁၇၈။ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်နှင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံပိုင်ခွင့်မရှိစေရ –

(က) သာသနာ့ဝန်ထမ်းများ။

(ခ) ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေအရတားမြစ်ခြင်းခံရသူများ။

၁၇၉။ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီသည် ပါတီ၏ဦးဆောင်မှုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသောလူထု လူတန်းစားအဖွဲ့အစည်းများ၊ သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒနယ်ရှိ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူများနှင့် ညှိနှိုင်းပြီးလျှင်ယင်းတို့၏ဆန္ဒကို အလေးဂရုပြုလျက်ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်အတွက် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၏ အမည်စာရင်းများကိုတင်သွင်းရမည်။

၁၈၀။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတဦးသည် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲတခုတွင် –

(က) ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ သို့မဟုတ်ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်တခုအတွက်သာလျှင် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံယူပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) မဲဆန္ဒနယ်တခုတွင်သာလျှင် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံရန် ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၁၈၁။ (က) ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်သို့ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒနယ်အသီးသီးရှိ ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရှိသူအားလုံး၏ ထက်ဝက်ကျော်က လာရောက်ဆန္ဒမဲပေးမှသာလျှင် အထမြောက်သော ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများဖြစ်ရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ အထမြောက်သောရွေးချယ် တင်မြှောက်ပွဲများတွင် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတဦးသည် လာရောက်ဆန္ဒမဲပေးသူအားလုံး၏ ထက်ဝက်ကျော်ဆန္ဒမဲရရှိမှသာလျှင် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသည်ဟု အသိအမှတ်ပြုရမည်။

၁၈၂။ (က) ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်၏ သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် အသစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲ ကျင်းပရေးကော်မရှင်တရပ်ကို (ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကအနည်းဆုံး ခြောက်လကြိုတင်၍) ဖွဲ့စည်းရမည်။

(ခ) ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲကျင်းပရေး ကော်မရှင်ဖွဲ့စည်းနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များနှင့် ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်များမှအပ ဥပဒေအရသတ်မှတ်သော နိုင်ငံသားများပါဝင်သည့် အမည်စာရင်းတခုကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မ(၄၃) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ ပုံမှန်သက်တမ်းကို လျှော့ပေါ့သတ်မှတ်ရန် ဆုံးဖြတ်သောပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးက ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲကျင်းပရေး ကော်မရှင်တရပ်ကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် အသစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်နိုင်ရေးအတွက် ပုဒ်မခွဲ(ခ)နှင့်အညီ တပါတည်းဖွဲ့စည်းပေးရမည်။

(ဃ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်တို့၏ သက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်နေ့ရက် မတိုင်မီပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီများအတွက် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများကို ဥပဒေအရသတ်မှတ်သည့်အတိုင်း ကျင်းပရမည်။

(င) ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်၏ သက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်နေ့ရက်တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်၏ အစည်းအဝေးများကို အသစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်လိုက်သော ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့်ကျင်းပရမည်။

၁၈၃။ (က) ပုဒ်မ(၆၃)အရ ပြည်သူ့ကောင်စီတရပ်ရပ်ကို သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ ဖျက်သိမ်းခဲ့လျှင် ဥပဒေအရသတ်မှတ်သည့်အတိုင်း ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများကျင်းပ၍ သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီ၏ အစည်းအဝေးကို ကျင်းပရမည်။

(ခ) ပြည်နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီကိုသော်လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီတရပ်ကိုသော်လည်းကောင်း ဖျက်သိမ်းခဲ့လျှင် သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီတရပ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီးစီးခြင်း မရှိသေးမီကာလအတွင်း နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည်သင့်လျော်သောနိုင်ငံသားများဖြင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၊ တရားသူကြီးအဖွဲ့နှင့် လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ တဖွဲ့စီကိုဖွဲ့စည်း၍ ယာယီတာဝန်ပေးရမည်။

(ဂ) ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ကောင်စီတရပ်ကို သော်လည်းကောင်း၊ ကျေးရွာပြည်သူ့ကောင်စီတရပ် ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဖျက်သိမ်းခဲ့လျှင် သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီတရပ် အသစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီးစီးခြင်း မရှိသေးမီကာလအတွင်း နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည် သင့်လျော်သောနိုင်ငံသားများဖြင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့နှင့် တရားသူကြီးအဖွဲ့တဖွဲ့စီကို ဖွဲ့စည်း၍ ယာယီတာဝန်ပေးရမည်။

၁၈၄။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်သို့ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများ၏ ကုန်ကျစရိတ်ကို နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာမှကျခံစေရမည်။

၁၈၅။ (က) ပြည်နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၊ တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီ၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီတရပ်ရပ်ကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရန် အခြေအနေမရှိသေးလျှင် သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီ၏ လုပ်ငန်းရပ်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည် သင့်လျော်သောနိုင်ငံသားများဖြင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၊ တရားသူကြီးအဖွဲ့နှင့် လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့တဖွဲ့စီကို ဖွဲ့စည်း၍ယာယီတာဝန်ပေးရမည်။

(ခ) ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ကောင်စီ၊ သို့မဟုတ်ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီတရပ်ရပ်ကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရန် အခြေအနေမရှိသေးလျှင် သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီ၏ လုပ်ငန်းများကိုဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည် သင့်လျော်သောနိုင်ငံသားများဖြင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့နှင့် တရားသူကြီးအဖွဲ့တဖွဲ့စီကို ဖွဲ့စည်း၍ယာယီတာဝန်ပေးရမည်။

၁၈၆။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်လိုအပ်သော ဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

အခန်း(၁၃)
တာဝန်မှပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခြင်း၊ နုတ်ထွက်ခြင်း၊ အစားထိုးရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်း

၁၈၇။ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီး တာဝန်ပေးအပ်ထားသော ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်တဦးကိုဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့အစည်းတခုကိုဖြစ်စေ ရွေးချယ်တင်မြှောက်လိုက်သည့် ပြည်သူများ၊ သို့မဟုတ်အဖွဲ့အစည်းက အောက်ပါအကြောင်းတရပ်ရပ်ကြောင့် တာဝန်မှပြန်လည် ရုပ်သိမ်းလိုလျှင် သတ်မှတ်ထားသောဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်မှပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခွင့်ရှိသည် –

(က) ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်း။

(ခ) ပေးအပ်သော တာဝန်ဝတ္တရားများကို ကျေပွန်စွာမထမ်းဆောင်ခြင်း။

(ဂ) အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြားခြင်း။

၁၈၈။ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသော ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်တဦးသည်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့မဟုတ် ပြည်သူ့ကောင်စီအဖွဲ့အစည်းတရပ်ရပ်တွင် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်တဦးဦးသည်လည်းကောင်း မိမိ၏တာဝန်မှ နုတ်ထွက်လိုလျှင် မိမိနှင့်သက်ဆိုင်သော အဖွဲ့အစည်းသို့ဥပဒေနှင့်အညီ နုတ်ထွက်လွှာတင်သွင်းနိုင်သည်။

၁၈၉။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင်ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်တခုခုတွင်ဖြစ်စေ၊ ယင်းတို့၏သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများတွင် ဖြစ်စေ တစုံတရာသောအကြောင်းကြောင့် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်နေရာ လစ်လပ်ခဲ့လျှင် ဥပဒေနှင့်အညီ အစားထိုးရွေးချယ် တင်မြှောက်ရမည်။

အခန်း(၁၄)
နိုင်ငံတော်အလံ၊ အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်၊ သီချင်းနှင့်မြို့တော်

၁၉၀။ နိုင်ငံတော်အလံသည် အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်းဖြစ်သည် –

၁၉၁။ နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်သည် အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်းဖြစ်သည် –

၁၉၂။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည်နိုင်ငံတော်သီချင်းကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးရမည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က နိုင်ငံတော်သီချင်းအသစ် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းမပြုမီ လက်ရှိနိုင်ငံတော်သီချင်းအား ဆက်လက်အသုံးပြုရမည်။

၁၉၃။ နိုင်ငံတော်၏မြို့တော်သည် ရန်ကုန်မြို့တော်ဖြစ်သည်။

အခန်း(၁၅)
ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကိုပြင်ဆင်ခြင်း

၁၉၄။ (က) ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ နိဒါန်း၊အခန်း(၁)ပုဒ်မ(၁)နှင့် (၄)။အခန်း(၂)ပုဒ်မ(၅)၊(၆)၊(၇)၊(၈)၊(၉)၊(၁၀)၊(၁၂)၊ (၁၄)၊ (၁၈)နှင့်(၂၀)။ အခန်း(၃)ပုဒ်မ(၂၈)၊ (၂၉)နှင့်(၃၂)။ အခန်း(၄)ပုဒ်မ(၄၁)၊(၄၄)နှင့် (၄၆)။အခန်း(၁၅)ပုဒ်မ(၁၉၄)တို့ကို ပြင်ဆင်ရန်ရှိလျှင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အားလုံး၏ခုနစ်ဆယ့်ရာခိုင်နှုန်းက ပြင်ဆင်ရန်သဘောတူ လက်ခံပြီးနောက် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပ၍ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် ရှိသူအားလုံး၏ထက်ဝက်ကျော်ဆန္ဒမဲဖြင့်သာ ပြင်ဆင်ရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)တွင် ဖော်ပြထားသည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှအပ အခြားပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ် အားလုံး၏ခုနစ်ဆယ့်ရာခိုင်နှုန်း ဆန္ဒမဲဖြင့်သာ ပြင်ဆင်ရမည်။

(ဂ) ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ရန်အဆိုကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့ တင်ပြနိုင်သည်။

(ဃ) ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ရန်အဆိုကို ပြည်သူ့ကောင်စီများက တင်ပြသည့်အခါအောက်မှ အထက်သို့ အဆင့်ဆင့်တင်ပြ၍ နောက်ဆုံး၌ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့ တင်ပြရမည်။

အခန်း(၁၆)
အထွေထွေပြဋ္ဌာန်းချက်များ

၁၉၅။ ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲတွင် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ အားလုံး၏ထက်ဝက်ကျော် ဆန္ဒမဲဖြင့် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းပြီးသည့် နေ့မှစ၍နိုင်ငံတော်တဝှမ်းလုံး၌ အာဏာတည်သည်။

၁၉၆။ ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အာဏာတည်သည့်နေ့မှစ၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ ပထမအကြိမ်အစည်းအဝေး မကျင်းပမီ ကာလအတွင်း ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က လုပ်ဆောင်ရန်ရှိသည်များကို ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးကောင်စီက နိုင်ငံတော်၏အချုပ်အခြာအာဏာကို ဆက်လက်ခံယူကျင့်သုံး၍ လုပ်ဆောင်ရမည်။ ထို့အပြင် ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အာဏာတည်သည့်နေ့ မတိုင်မီကာလတွင် ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အတွက် တော်လှန်ရေးကောင်စီက ကြိုတင်ဆောင်ရွက်သည့်လုပ်ငန်းများသည် ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၉၇။ ဤဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ၏နိဒါန်း၊ ပုဒ်မများ၊ပုဒ်မခွဲများ၊ စကားလုံးစုများ၊ စကားလုံးတလုံးချင်းများ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်၊ သဘောအယူအဆများဖွင့်ဆိုရာတွင် မြန်မာစာဖြင့်ရေးသားထားချက်များ အပေါ်တွင်သာအခြေပြုရမည်။

၁၉၈။ နိုင်ငံတော်၏ အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း အထက်အောက်အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်ရာ၌လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့အစည်းအချင်း ချင်း အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်ရာ၌လည်းကောင်း၊ တညီတညွတ်တည်းဖြစ်စေရန်နှင့် အယူအဆမကွဲစေပဲ ရှင်းလင်းလွယ်ကူစေရန် ရုံးသုံးစာအဖြစ် မြန်မာစာကိုအသုံးပြုရမည်။ လိုအပ်လျှင် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းရင်းသားစာကိုလည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁၉၉။ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်သည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးကောင်စီ၏ မူဝါဒ လမ်းညွှန်များ၊ ဥပဒေများ၊နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းဥပဒေများ၊ အမိန့်ပြန်တမ်းများ၊ ကြေညာချက်များ၊ ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ တာဝန် များနှင့် ရပိုင်ခွင့်များကို ဆက်ခံသည်။

၂၀၀။ (က) ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေပါစကားရပ်များကို အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန် ရေးကောင်စီက ပြဋ္ဌာန်းထားသော စကားရပ်များအနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုရေးဥပဒေကို ကိုးကားရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)ပါ ဥပဒေကပြဋ္ဌာန်းထားသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များကို ပြင်ဆင်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ စကားရပ်များကိုထပ်မံ၍ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရန်သော် လည်းကောင်း၊လိုအပ်ပါကပြည်သူ့လွှတ်တော်ကသာ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

(ဂ) နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၊ ဗဟိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များသည် ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ ကိုက်ညီခြင်းရှိမရှိ ဆုံးဖြတ်ရန်လိုအပ်ပါက ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကသာဆုံးဖြတ်ရမည်။

၂၀၁။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များကို လိုအပ်သလိုအခါအားလျော်စွာ ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၂၀၂။ (က) ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ ဥပဒေအားလုံး၏ အခြေခံဥပဒေဖြစ်သည်။

(ခ) ရှိရင်းစွဲဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကပယ်ဖျက်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းမပြုသေးမီ ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် မဆန့်ကျင်သမျှ အတည်ဖြစ်သည်။

(ဂ) ရှိရင်းစွဲစည်းမျဉ်းဥပဒေများ၊ စည်းကမ်းဥပဒေများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာများ၊ အမိန့်များ၊ညွှန်ကြားချက်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ပြင်ဆင်ခြင်း မပြုသေးမီဤဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့် မဆန့်ကျင်သမျှ အတည်ဖြစ်သည်။

(ဃ) ရှိရင်းစွဲဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများကို ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ရှိလာစေရန်ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းတို့ကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကပြုလုပ်ရမည်။

(င) ရှိရင်းစွဲစည်းမျဉ်းဥပဒေများ၊ စည်းကမ်းဥပဒေများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာများ၊ အမိန့်များ၊ညွှန်ကြားချက်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ရှိလာစေရန်ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းတို့ကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ပြုလုပ်ရမည်။

(စ) ရှိရင်းစွဲဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းဥပဒေများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာများ၊ အမိန့်များ၊ညွှန်ကြားချက်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ပြင်ဆင်ခြင်းမပြုနိုင်မီ ကာလအတွင်း ဤဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များ၏သဘောနှင့်ညီညွတ်စေရန် ဗဟိုနှင့်ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများက အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆို၍လုပ်ဆောင်ရမည်။

(ဆ) ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများသည် မိမိတို့၏တာဝန်များကိုထမ်းဆောင်ရာ၌ ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၏သဘောနှင့် ညီညွတ်စေရမည်။

(ဇ) ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အာဏာစတင်တည်သည့်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးကောင်စီ လက်အောက်၌ဖွဲ့စည်းထားရှိသော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အမှုထမ်းရွက်ဆဲဖြစ်ကြသော ဝန်ထမ်းများနှင့်အလုပ်သမားများအားလုံးသည် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက အခြားနည်းလမ်းဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းမပြုသမျှ ဆက်လက်တည်ရှိစေရမည်။

၂၀၃။ (က) နိုင်ငံတော်ကောင်စီနှင့် ဗဟိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကိုလည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကပြဋ္ဌာန်းသော ဥပဒေများ၊နည်းဥပဒေများ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များကိုလည်းကောင်း မဆန့်ကျင်စေပဲစည်းမျဉ်းများ၊စည်းကမ်းများ၊ အမိန့်များ၊ညွှန်ကြားချက်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို လိုအပ်သလိုထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ခ) ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကိုလည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ပြဋ္ဌာန်းသောဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များကိုလည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာဗဟိုအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများက ထုတ်ပြန်သောစည်းမျဉ်းများ၊ စည်းကမ်းများ၊ အမိန့်များ၊ညွှန်ကြားချက်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုလည်းကောင်း မဆန့်ကျင်စေပဲ သက်ဆိုင်ရာဒေသအတွက် အမိန့်များ၊ညွှန်ကြားချက်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို လိုအပ်သလိုထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၂၀၄။ (က) ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၊ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့၊ ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့နှင့် ပြည်သူ့ လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့တို့သည်။ ပုဒ်မ ၈၉ တွင် ဖော်ပြထားသော ကိစ္စမှအပ အခြားကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်သို့ ဥပဒေကြမ်းတင်သွင်းခွင့်ရှိသည်။

(ခ) ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည် ပုဒ်မ၈၉တွင် ဖော်ပြထားသောကိစ္စများအပြင် အခြားကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့ ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခွင့်ရှိသည်၊

(ဂ) ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်သည် ပုဒ်မ (၈၉) တွင် ဖော်ပြထားသော ကိစ္စများမှအပ အခြားကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်သည့်ဥပဒေကြမ်းများကို အောက်မှအထက်သို့ အဆင့်ဆင့် တင်ပြ၍ နောက်ဆုံး၌ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့ တင်ပြနိုင်သည်။

၂၀၅။ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီနှင့် ယင်းဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းထားသော လူထုလူတန်းစား အဖွဲ့ဝင်များနှင့် လုပ်သားပြည်သူများသည်၊ ဥပဒေရေးရာကိစ္စ၊ စီးပွားရေးစီမံကိန်းဆိုင်ရာကိစ္စများ နှစ်စဉ်ရသုံးခန့်မှန်းခြေ ငွေစာရင်းကိစ္စ အခြားကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတော်၏အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့်သို့အကြံပြုနိုင်သည်။

၂၀၆။ (က) နိုင်ငံတော်ကောင်စီများနှင့် ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်များသည်၊ ပုဒ်မ ၅၄ပုဒ်မခွဲ(ခ)နှင့်ပုဒ်မ၆၄ ပုဒ်မခွဲ(ဂ)တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ခွင့်ပြုချက်များမှအပ မိမိတို့ပါဝင်သော အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများမှတပါး နိုင်ငံတော်၏ အခြားအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများတွင် ပါဝင်ခွင့်မရှိစေရ။

(ခ) ပြည်သူ့တရားသူကြီး အဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုးဆောင် အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆင်ရေး အဖွဲ့ဝင်များသည် မိမိတို့ ပါဝင်သော အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများမှတပါး နိုင်ငံတော်၏ အခြားအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ အခြားအဖွဲ့အစည်းများတွင် ပါဝင်ခွင့်မရှိစေရ။

(ဂ) ပြည်နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၊ တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီနှင့် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်တွင် ရှိကြသော အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်များနှင့် လုပ်ငန်းစစ်ဆင်ရေး အဖွဲ့ဝင်များသည်၊ မိမိတို့ပါဝင်သော ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများမှတပါး ဒေသဆိုင်ရာ အခြားအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ရေးရာကော်မတီများတွင်ပါဝင်ခွင့်မရှိစေရ။

(ဃ) ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်၏ တရားသူကြီးအဖွဲ့ဝင်များသည် ဒေသဆိုင်ရာ အခြားအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများတွင် ပါဝင်ခွင့်မရှိစေရ၊ သို့ရာတွင်သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ကောင်စီများ၏ရေးရာကော်မီတီများတွင်မူ ပါဝင်ခွင့်ရှိသည်။

၂၀၇။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်တို့၏ အစည်းအဝေးများသည် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး၏ ခုနစ်ဆယ့်ငါးရာခိုင်နှုန်းတက်ရောက်မှသာလျှင် အထမြောက်သည်။

၂၀၈။ ဗဟိုအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းတရပ်ရပ်ကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီကဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရေးရာကော်မတီ တခုခုကဖြစ်စေမေးမြန်းလို၍ ဖိတ်ခေါ်လျှင်သက်ဆိုင်ရာ ဗဟိုအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းသည်တက်ရောက် ရှင်းလင်းတင်ပြရမည်။

၂၀၉။ (က) ပုဒ်မ(၆၃)အရ ပြည်သူ့ကောင်စီတရပ်ရပ်ကို သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ ဖျက်သိမ်းခဲ့လျှင် အသစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်လိုက်သောပြည်သူ့ကောင်စီ၏ သက်တမ်းကာလသည် ဖျက်သိမ်းခဲ့သည့်ပြည်သူ့ကောင်စီ၏ ကျန်သက်တမ်းကာလအတွက်သာလျှင် ဖြစ်စေရမည်။

(ခ) ပြည်သူ့ကောင်စီတရပ်ရပ်၊ သို့မဟုတ်ပြည်သူ့ကောင်စီများကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ဖွဲ့စည်းခဲ့သော် ယင်းတို့၏သက်တမ်းသည်လည်း ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ပုံမှန်သက်တမ်းအတိုင်းသာလျှင် ဖြစ်စေရမည်။

နောက်ဆက်တွဲများ

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးကောင်စီ

ကြေညာချက်အမှတ် (၁၁၀)
ရန်ကုန်မြို့၊၁၃၃၅ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း(၁၁)ရက်။
(၁၉၇၄ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်။)

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အတည်ဖြစ်ကြောင်းကြေငြာခြင်း

၁။ ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပရေးကော်မရှင်သည် အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းအပေါ် ပြည်သူတို့၏ဆန္ဒခံယူပွဲကို အောင်မြင်စွာကျင်းပပြီးစီးကြောင်းနှင့် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူပြည်သူများ၏ ၉၀.၁၉ရာခိုင်နှုန်းက ဥပဒေနှင့်အညီထောက်ခံကြောင်း ယနေ့အစီရင်ခံအပ်ပါသည်။

၂။ ထို့ကြောင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြည်သူအပေါင်းတို့သည် မြန်မာသက္ကရာဇ်(၁၃၃၅)ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း(၁၁)ရက်၊ (၁၉၇၄ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်)နေ့တွင် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲကြီးဖြင့် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းပြီးကြောင်း ကြေညာပါသည်။

(ပုံ) နေဝင်း၊
ဥက္ကဋ္ဌ၊
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးကောင်စီ။

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ

(၁၉၈၁ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၁)

ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် အောက်ပါဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ဤဥပဒေကို ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၃ ကိုအောက်ပါပုဒ်မဖြင့် အစားထိုးသည် –

၄၃။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ပုံမှန်သက်တမ်းသည် ယင်း၏ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးကျင်းပသည့်နေ့မှစ၍ လေးနှစ်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး၏ ခုနှစ်ဆယ့်ငါးရာခိုင်နှုန်းက သဘောတူလျှင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ ပုံမှန်သက်တမ်းကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် –

(က) လျှော့ပေါ့သတ်မှတ်နိုင်သည်၊ သို့မဟုတ်

(ခ) ပုဒ်မ ၇၇ နှင့်အညီ တိုးမြှင့်သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၃။ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၆၂ ကိုပယ်ဖျက်ရမည်။

၄။ အခြေခံဥပဒေပုဒ် ၁၈၂ပုဒ်မခွဲ(က)တွင် "ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ခြောက်လကြိုတင်၍" ဆိုသည့်စကားရပ်ကို "ပြည်သူ့လွှတ်တော်က အနည်းဆုံးခြောက်လကြိုတင်၍" ဆိုသည့်စကားရပ်ဖြင့် အစားထိုးရမည်။

၅။ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၂ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) ကိုအောက်ပါပုဒ်မခွဲဖြင့် အစားထိုးရမည်-----

(ဂ) ပုဒ်မ ၄၃ပုဒ်မခွဲ (က) အရပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ ပုံမှန်သက်တမ်းကို လျှော့ပေါ့သတ်မှတ်ရန် ဆုံးဖြတ်လျှင် ယင်းသို့လျှော့ပေါ့သတ်မှတ်ရန် ဆုံးဖြတ်သော ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေးက ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲကျင်းပရေးကော်မရှင်တရပ်ကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည့်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်အသစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်နိုင်ရေးအတွက် ပုဒ်မ (ခ) နှင့်အညီတပါတည်း ဖွဲ့စည်းပေးရမည်၊

၆။ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၈၃ ပုဒ်မခွဲ (က) ကိုအောက်ပါပုဒ်မခွဲဖြင့် အစားထိုးရမည် –

(က) ပုဒ်မ ၆၃ အရ ပြည်သူ့ကောင်စီတရပ်ရပ်ကို သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ ဖျက်သိမ်းခဲ့လျှင် ဥပဒေအရ သက်မှတ်သည့် အတိုင်း ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများ ကျင်းပ၍ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ကောင်စီ၏ အစည်းအဝေးကို ကျင်းပရမည်။

၇။ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၀ ပုဒ်မခွဲ (က) ကို အောက်ပါ ပုဒ်မခွဲဖြင့် အစားထိုးရမည်။

(က) ပုဒ်မ ၆၃ အရ ပြည်သူ့ကောင်စီတရပ်ရပ်ကို သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီဖျက်သိမ်းခဲ့လျှင် အသစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်လိုက်သော ပြည့်သူ့ကောင်စီ၏ သက်တမ်းကာလသည် ဖျက်သိမ်းခဲ့သည့် ပြည့်သူ့ကောင်စီ၏ ကျန်သက်တမ်းကာလအတွက်သာလျှင် ဖြစ်စေရမည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ

(၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၁)

ပြည်သူ့လွှတ်တော်သည် အောက်ပါဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ဤဥပဒေကို ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ဟုခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၇ ပါ ကြောင်းအရာအားလုံးကို ပယ်ဖျက်ရမည်။

၃။ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၅၊ ၆၆ နှင့် ၆၉ တို့ကို အောက်ပါ ပုဒ်မများဖြင့် အစားထိုးရမည် –

၆၅။ ပုဒ်မ ၆၄ ပုဒ်မခွဲ (က)နှင့်(ခ) တို့အရ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များသည် မိမိတို့အထဲမှ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦးနှင့် အတွင်းရေးမှူးတစ်ဦးကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ အတည်ပြုချက်ကို ရယူရမည်။

၆၆။ (က) နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတဖြစ်သည်၊

(ခ) နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌသည် နိုင်ငံတော်ဒုတိယသမ္မတဖြစ်သည်။

၆၉။ (က) နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌသည် မိမိ၏တာဝန်ဝတ္တရားများကို ယာယီအားဖြင့် မထမ်းဆောင်နိုင်လျှင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီဒုတိယဥက္ကဋ္ဌက ဥက္ကဋ္ဌ၏တာဝန်ဝတ္တရားများကို ပူးတွဲထမ်းဆောင်ရမည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌသည် မိမိ၏တာဝန်ဝတ္တရားများကို ယာယီအားဖြင့် မထမ်းဆောင်နိုင်လျှင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီအတွင်းရေးမှူးက ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ပူးတွဲထမ်းဆောင်ရမည်။

၄။ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ၇၃ ပုဒ်မခွဲ(ဃ)နှင့် (င)တို့ကို အောက်ပါပုဒ်မခွဲများဖြင့် အစားထိုးရမည် –

(ဃ) ဝန်ကြီးအဖွဲ့၊ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့၊ ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့နှင့် ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များကိုလည်းကောင်း၊ အကြောင်းတခုခုကြောင့် ထိုအဖွဲ့ဝင်များထဲမှ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးလစ်လပ်လျှင်လည်းကောင်း၊ ရွေးချယ်တင်မြှောက်နိုင်ရန်နှင့် အစားထိုးရွေးချယ်တင်မြှောက်နိုင်ရန် ပုဒ် ၆၄ ပုဒ်မခွဲ(က)နှင့်(ခ)တို့အရ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များက စုပေါင်း၍ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထဲမှ အမည်စာရင်းတင်သွင်းခြင်း။

(င) ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရေးရာ ကော်မတီဝင်များကိုသော်လည်းကောင်း၊ အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် ထိုကော်မတီဝင်များထဲမှ ကော်မတီဝင်တစ်ဦးဦးလစ်လပ်လျှင်သော်လည်ကောင်း၊ ရွေးချယ်တင်မြှောက်နိုင်ရန်နှင့် အစားထိုးရွေးချယ်တင်မြှောက်နိုင်ရန် ပုဒ်မ ၆၄ ပုဒ်မခွဲ(က)နှင့်(ခ)တို့အရ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များကစုပေါင်း၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထဲမှ အမည်စာရင်းတင်သွင်းခြင်း။

ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းလျက်ရှိသည့် ပုဒ်မ၊ပုဒ်မခွဲတို့၏ မူလပြဋ္ဌာန်းချက်များ

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ပုဒ်မ၊ပုဒ်မခွဲအချို့ကို ပြင်ဆင်ခဲ့ရာထိုသို့ပြင်ဆင်ခဲ့သည့် ပုဒ်မ၊ပုဒ်မခွဲတို့၏ မူလပြဋ္ဌာန်းချက်များ မှာအောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် –

ပုဒ်မ ၄၃

၄၃။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ ပုံမှန်သက်တမ်းသည် ယင်း၏ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးကျင်းပသည့်နေ့မှစ၍လေးကြိမ်ဖြစ်သည်။

ပုဒ်မ ၅၇

၅၇။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့ရေးရာကော်မတီများနှင့်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်သောဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

ပုဒ်မ ၆၂

၆၂။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး၏ခုနှစ်ဆယ့်ငါးရာခိုင်နှုန်းက သဘောတူလျှင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုဖျက်သိမ်း နိုင်သည်။

ပုဒ်မ ၆၅

၆၅။ ပုဒ်မ ၆၄ ပုဒ်မခွဲ(က)နှင့်(ခ)တို့အရ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များသည် မိမိတို့အထဲမှ နိုင်ငံ တော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦးနှင့် အတွင်းရေးမှူးတစ်ဦးကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ အတည်ပြုချက်ကို ရယူရမည်။

ပုဒ်မ ၆၆

၆၆။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတဖြစ်သည်။

ပုဒ်မ ၆၉

၆၉။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌသည် မိမိ၏တာဝန်ဝတ္တရားများကို ယာယီအားဖြင့်မထမ်းဆောင်နိုင်လျှင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ အတွင်းရေးမှူးက ဥက္ကဋ္ဌ၏တာဝန်ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်ရမည်။

ပုဒ်မ ၇၃ ပုဒ်မခွဲ(ဃ)

၇၃။ (ဃ) ဝန်ကြီးအဖွဲ့၊ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့၊ ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့နှင့် ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ များကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကရွေးချယ်တင်မြှောက်နိုင်ရန် ပုဒ်မ၆၄ပုဒ်မခွဲ(က)နှင့်(ခ)တို့အရ ရွေးချယ်တင်မြှောက် ထားသော နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များက စုပေါင်း၍ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထဲမှ အမည်စာရင်း တင်သွင်းခြင်း။

ပုဒ်မ ၇၃ ပုဒ်မခွဲ(င)

၇၃။ (င) ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရေးရာကော်မတီများကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ရွေးချယ်တင်မြှောက်နိုင်ရန် ပုဒ်မ၆၄ပုဒ်မခွဲ (က)နှင့်(ခ)တို့အရ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များက စုပေါင်း၍ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များထဲမှ အမည်စာရင်းတင်သွင်းခြင်း။

ပုဒ်မ ၁၈၂ ပုဒ်မခွဲ(ဂ)

၁၈၂။ (ဂ) ပုဒ်မ၆၂အရ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုဖျက်သိမ်းရန် ဆုံးဖြတ်လျှင်ယင်းသို့ဖျက်သိမ်းသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေးက ပြည်သူ့လွှတ်တော်အသစ်အတွက် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲ ကျင်းပရေးကော်မရှင်တရပ်ကို ပုဒ်မခွဲ(ခ)နှင့်အညီ တပါတည်းဖွဲ့စည်းပေးရမည်။

ပုဒ်မ ၁၈၃ ပုဒ်မခွဲ(က)

၁၈၃။ (က) ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ သို့မဟုတ်ပြည်သူ့ကောင်စီတရပ်ရပ်ကို သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ ဖျက်သိမ်းခဲ့လျှင် ဥပဒေအရ သတ်မှတ်သည့်အတိုင်း ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများကျင်းပ၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာပြည်သူ့ ကောင်စီ၏ အစည်းအဝေးကိုကျင်းပပေးရမည်။

ပုဒ်မ ၂၀၉ ပုဒ်မခွဲ(က)

၂၀၉။ (က) ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်၏ ပုံမှန်သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့ကောင်စီတရပ်ရပ် သို့မဟုတ်ပြည်သူ့ကောင်စီများကိုသော်လည်ကောင်း ဖျက်သိမ်းလျှင် အသစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်သော ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ သို့မဟုတ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၏သက်တမ်းကာလသည် ဖျက်သိမ်းခဲ့သည့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ သို့မဟုတ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၏သက်တမ်းကာလ အတွက်သာလျှင်ဖြစ်စေ ရမည်။

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်အရေးပေါ် အစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်များ

၁။ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ၏ (၁၀–၉–၈၈)ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသောအရေးပေါ်ပါတီညီလာခံက တစ်ပါတီစနစ်နှင့် ပါတီစုံစနစ်အနက် မည်သည့်စနစ်ကိုပြည်သူများက ကြိုက်နှစ်သက်ကြောင်း ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲကျင်းပခြင်း မပြုတော့ဘဲပါတီစုံစနစ် ဖြင့်အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။

၂။ ထိုအရေးပေါ်ပါတီညီလာခံက ချမှတ်လိုက်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်က အလျင်အမြန်အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် သင့်မြတ်သည့်အဆုံးအဖြတ်များ ချမှတ်ပေးပါရန် (၁၁–၉–၈၈)ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့်စတုတ္ထ အကြိမ်ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ နိုင်ငံတော်ကောင်စီကတင်ပြခဲ့ရာ အခြေခံဥပဒေကိုခြွင်းချက်ပြုပြီး ပါတီစုံစနစ်ဖြင့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရန် ယင်းပြည်သူ့လွှတ်တော်အရေးပေါ် အစည်းအဝေးက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။

၃။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရနိုင်ငံတော်ကောင်စီက ထုတ်ပြန်ကြေညာသော (၁၁–၉–၈၈)ရက်စွဲပါ ကြေညာ ချက်အမှတ် ၁၃/၈၈ ကိုပူးတွဲဖော်ပြထားပါသည်။

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
နိုင်ငံတော်ကောင်စီ

ကြေညာချက်အမှတ် (၁၃/၈၈)

ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၅၀ပြည့်နှစ်၊ တော်သလင်းလဆန်း(၁)ရက်
(၁၉၈၈ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်)

**ပါတီစုံစနစ်ဖြင့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍
ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ဆုံးဖြတ်ခြင်း**

၁၃၅၀ပြည့်နှစ်၊ တော်သလင်းလဆန်း(၁)ရက်၊ (၁၁–၉–၈၈)ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့်စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် အရေးပေါ်အစည်းအဝေး၌ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းတည်ငြိမ်လာရေး၊ ပြည်သူအများစိတ်အေးချမ်းသာရှိလာရေးနှင့် ထူးခြားသောအခြေအနေတစ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းနိုင်ရေးတို့အတွက် အခြေခံဥပဒေကိုခြွင်းချက်ပြုပြီး ပါတီစုံစနစ်ဖြင့်အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်ရန် အောက်ပါတို့ကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကဆုံးဖြတ်သည် –

၁။ ပါတီစုံစနစ်ဖြင့်အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပေးရန်။

၂။ ပါတီစုံစနစ်ဖြင့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပေးနိုင်ရေးအတွက် အဟန့်အတားဖြစ်နေသောအခြေခံဥပဒေပါ သက်ဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အခြားဥပဒေနည်းဥပဒေများ ပယ်ဖျက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်သူ့လွှတ်တော်က နိုင်ငံတော်ကောင်စီသို့ လွှဲအပ်ရန်။

၃။ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ၄၃၊ ပုဒ်မခွဲ(က)အရ စတုတ္ထအကြိမ်ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ ပုံမှန်သက်တမ်းသည် အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပြီး၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အသစ် စတင်စည်းဝေးသည့်နေ့အထိသာဖြစ်ကြောင်း လျှော့ပေါ့ သတ်မှတ်ရန်။

၄။ စတုတ္ထအကြိမ်ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပဉ္စမအစည်းအဝေးကဖွဲ့စည်းပေးထားသော ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲကျင်းပရေး ကော်မရှင်ကို ဖျက်သိမ်းပေးရန်။

၅။ တရားမျှတသော အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်တွင် အောက်ဖော်ပြပါပုဂ္ဂိုလ်များကို ရွေးချယ်တာဝန်ပေးအပ်ရန် –

(၁) ဦးဘဌေး	အငြိမ်းစားဘဏ္ဍာတော် မင်းကြီး။
(၂) ဦးကျော်ညွန့်	အငြိမ်းစား ကနေဒါနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး။
(၃) ဦးစန်းမောင်	အငြိမ်းစား ဒွေတာစုဆောင်းရေးနှင့် အာမခံစာချုပ်များမင်းကြီး။
(၄) ဦးစောကြာဒိုး	အငြိမ်းစား ဗိုလ်မှူးချုပ်။
(၅) ဆရာချယ်	ယခင်ပါလီမန်အမတ်နှင့် ယခင်ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်။

၆။ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်တွင် အဖွဲ့ဝင်ဦးရေတိုးခြင်း၊ လစ်လပ်သည့်နေရာတွင် အစားထိုးခြင်းကိစ္စများဆောင်ရွက် ပိုင်ခွင့်ကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်က နိုင်ငံတော်ကောင်စီသို့လွှဲအပ်ရန်။

၇။ ပါတီအဖွဲ့အစည်းများကို မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ရွေးကောက်ပွဲ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းပေးခြင်းတို့ကို ကော်မရှင်နှင့်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်ကောင်စီသို့လွှဲအပ်ရန်။

၈။ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်အတွက်သာ ကျင်းပရန်။

၉။ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပမည့်နေ့သည်ယနေ့မှစ၍ (၃)လပြည့်မြောက်သောနေ့ဟုသတ်မှတ်ပေးရန်၊ သို့သော်ပေါ်ပေါက်လာမည့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများက ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သို့ အကြံပြုချက်အရ ယနေ့မှစ၍ တစ်လခွဲပြည့်သောနေ့ထက် မစောဘဲဖြစ်စေ၊ (၃)လကျော်လွန်သည့်အခါမှဖြစ်စေ ပြင်ဆင်သတ်မှတ်နိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီသို့လွှဲအပ်ရန်။

မောင်မောင်
ဥက္ကဋ္ဌ
နိုင်ငံတော်ကောင်စီ

CONSTITUTION OF MYANMAR

THE CONSTITUTION
OF
THE SOCIALIST REPUBLIC OF THE UNION OF BURMA

1974
Printed by Printing and Publishing Corporation
Rangoon

The Constitution of the Socialist Republic of the Union of Burma

CONTENTS

PREAMBLE
CHAPTER I THE STATE
CHAPTER II BASIC PRINCIPLES
CHAPTER III STATE STRUCTURE
CHAPTER III STATE STRUCTURE
CHAPTER V COUNCIL OF STATE
CHAPTER VI COUNCIL OF MINISTERS
CHAPTER VII COUNCIL OF PEOPLE'S JUSTICES
CHAPTER VIII COUNCIL OF PEOPLE'S ATTORNEYS
CHAPTER IX COUNCIL OF PEOPLE'S INSPECTORS
CHAPTER X PEOPLE'S COUNCILS
CHAPTER XI FUNDAMENTAL RIGHTS AN DUTIES OF CITIZENS
CHAPTER XII ELECTORAL SYSTEM
CHAPTER XIII RECALL, RESIGNATION AND REPLACEMENT
CHAPTER XIV STATE FLAG, STATE SEAL, NATIONAL ANTHEM, AND STATE CAPITAL
CHAPTER XV AMENDMENT OF THE CONSTITUTION
CHAPTER XVI GENERAL PROVISIONS

CHAPTER XVI GENERAL PROVISIONS

We, the people residing in the Socialist Republic of the Union of Burma have throughout history lived in harmony and unity sharing joys and sorrows in weal or woe.

The people of the land have endeavored with perseverance and undaunted courage, for the attainment of independence, displaying throughout their struggles for national liberation against imperialism an intense patriotism, spirit of mutual help and sacrifice and have aspired to Democracy and Socialism.

After attaining independence, the power and influence of the feudalists, landlords, and capitalists had increased and consolidated due to the defects in the old Constitution and the ill-effects of capitalistic parliamentary democracy. The cause of Socialism came under near eclipse.

In order to overcome this deterioration and to build Socialism, the Revolutionary Council of the Union of Burma assumed responsibility as a historical mission, adopted the Burmese Way to Socialism, and also formed the Burma Socialist Programme Party.

The Burma Socialist Programme Party has drafted the Constitution of the Socialist Republic of the Union of Burma, in accordance with the wishes of the people, after extensive and thorough discussions with them, for the purpose of building a peaceful and

prosperous socialist society to which the working people of the national races have long aspired.

We, the working people, firmly resolved that we shall-

- faithfully follow the leadership of the Burma Socialist Programme Party,
- build a socialist economic system by the Burmese Way to Socialism, for the country to be peaceful and prosperous, opposing all pernicious systems characterized by exploitation of man by man, and of one national race by another, with a view to promoting justice and goodwill among the people, and to freeing them from apathy and callousness, ignorance, backwardness and want of opportunity,
- build a socialist democratic social order which will afford an opportunity to the people to shape their own destiny, by the Burmese Way to Socialism,
- live forever in harmony unity and racial equality sharing joys and sorrows through weal and woe in the Socialist Republic of the Union of Burma,
- efficiently perform all duties and fulfil all obligations in the interest of the State and for the cause of Socialism while enjoying the democratic rights and personal rights and freedom bestowed by this Constitution,
- - constantly strive to promote international peace and friendly relations among the nations, do adopt this Constitution of the Socialist Republic of the Union of Burma by a nation-wide referendum this IIth day of the waxing of Pyatho of the year 1335 B.E. (the 3rd day of the month of January, 1974 A.D.).

CHAPTER I
THE STATE

Article 1
Burma is a sovereign independent Socialist State of the working people. The State shall be known as The Socialist Republic of the Union of Burma.

Article 2
The Socialist Republic of the Union of Burma is a State wherein various national races make their homes together.

Article 3
The territory of the State shall be the land, sea and airspace which constitute its territory on the day this Constitution is adopted.

Article 4
National sovereignty shall reside in the entire State.

CHAPTER II
BASIC PRINCIPLES

Article 5
A Socialist society is the goal of the State.

Article 6
The economic system of the State is a Socialist economic system.

Article 7
Socialist democracy is the basis of the State structure.

Article 8
There shall be no exploitation of man by man nor of one national race by another in the State.

Article 9
The State safeguards the interests of the working people whose strength is based on peasants and workers.

Article 10
The State shall cultivate and promote the all-round physical, intellectual and moral development of youth.

Article 11
The State shall adopt a single-party system. The Burma Socialist Programme Party is the sole political party and it shall lead the State.

Article 12
The sovereign powers of the State, legislative, executive and judicial reside in the people, comprising all national races whose strength is based on peasants and workers. The Pyithu Hluttaw[1]1, elected by citizens having the right to vote, exercises the sovereign power invested in it by the people and delegates to Organs of State Power in accordance with this Constitution.

Article 13
The Pyithu Hluttaw shall exercise the legislative power solely by itself while it may delegate executive and judicial powers to the Central and Local Organs of State Power formed under this Constitution.

Article 14
The Organs of State Power at different levels shall function in accordance with socialist democratic practices which include mutual reporting, mutually offering, accepting and respecting of advice and wishes, collective leadership, collective decision making, abiding by collective decisions, lower organs carrying out the decisions and directives of the higher organs which in turn respect the views submitted by the lower organs.

Article 15
Every citizen has, in accordance with this Constitution and other relevant laws, the right to-
(a) elect, and to be elected as, people's representatives to the Organs of State Power at different levels;
(b) recall elected people's representatives.

Article 16
Every people's representative, elected to any Organ of State Power, shall report back to the electorate on his work and shall also ascertain the wishes of the people.

Article 17
The working people shall have full participation in local matters, so that such matters may be resolved as far as possible, at the local level. They shall be invested with duties and powers.

Article 18
The State-

(a) is the ultimate owner of all natural resources above and below the ground, above and beneath the waters and in the atmosphere, and also of all the lands;
(b) shall develop, extract, exploit and utilize the natural resources in the interest of the working people of all the national races.

Article 19
The State shall nationalize the means of production within the land. Suitable enterprises shall be owned and operated by co-operatives.

Article 20
The State may, in accordance with law, permit such private enterprises which do not undermine the socialist economic system.

Article 21
(a) The State shall be responsible for constantly developing and promoting unity, mutual assistance, amity and mutual respect among the national races.
(b) The national races shall enjoy the freedom to profess their religion, use and develop their language, literature and culture, follow their cherished traditions and customs, provided that the enjoyment of any such freedom does not offend the laws or the public interest.

Article 22
All citizens shall-

(a) be equal before the law, regardless of race, religion, status, or sex;
(b) enjoy equal opportunities;
(c) enjoy the benefits derived from his labor in proportion to his contribution in manual or mental labor;
(d) have the right to inherit according to law.

Article 23
No penal law shall have retrospective effect.

Article 24
Punishments shall not be awarded in violation of human dignity.

Article 25
Laws shall be enacted to enforce the freedoms, powers, rights, duties and restrictions prescribed by this Constitution.

Article 26
The State consistently practices an independent foreign policy, aimed at international peace and friendly relations among nations, and upholds the principles of peaceful co-existence of nations.

Article 27
These basic principles constitute the guidelines for interpreting the provisions of this Constitution and of other laws.
[1] People’s Congress

CHAPTER III
STATE STRUCTURE

Article 28
Local autonomy under central leadership is the system of the State.

Article 29
(a) Local areas of the Socialist Republic of the Union of Burma shall be organized as follows:-
(1) villages are organized as village-tracts;
(2) wards are organized as towns;
(3) village-tracts and towns are organized as townships;
(4) townships are organized as states or divisions;
(5) states and divisions are organized as the State.
(b) The different levels of administrative areas of the Socialist Republic of the Union of Burma shall be as follows:-

(1) wards or village-tracts;
(2) townships;
(3) states or divisions;
(4) the State.

Article 30
(a) Kawthoolei is constituted as Karen State;
(b) Chin Special Division is constituted as Chin State;
(c) Tenasserim Division (I) is constituted as Mon State;
(d) Tenasserim Division (2) is constituted as Tenasserim Division;
(e) Arakan Division is constituted as Arakan State.

Article 31
The States and Divisions of the Socialist Republic of the Union of Burma are as follows:-

(a) Kachin State
(b) Kayah State
(c) Karen State
(d) Chin State
(e) Sagaing Division
(f) Tenasserim Division
(g) Pegu Division
(h) Magwe Division
(i) Mandalay Division
(j) Mon State
(k) Arakan State
(l) Rangoon Division
(m) Shan State
(n) Irrawaddy Division.

Article 32
The Socialist Republic of the Union of Burma has a unicameral Pyithu Hluttaw.

Article 33
The Council of State shall be formed for the purpose of directing, supervising and co-ordinating the works of the Central and Local Organs of State Power and of the Bodies of Public Services in accordance with the laws, rules and resolutions passed by the Pyithu Hluttaw.

Article 34
The following Central Organs of State Power shall be formed to carry out the tasks laid down by the Pyithu Hluttaw:-

(a) The Council of Ministers;
(b) The Council of People's Justices;

(c) The Council of People's Attorneys;
(d) The Council of People's Inspectors.

Article 35
A People's Council shall be formed for each State, Division, Township, Ward and Village-tract.

Article 36
(a) An Executive Committee, a Committee of Judges and an Inspection Committee shall be formed for each State, Division, or Township People's Council.
(b) An Executive Committee and a Committee of Judges shall be formed for each Ward or Village-tract People's Council.

Article 37
Bodies of Public Services, such as bodies of Public Administrative Services, Judicial Services, Law Services and Accounts Services shall be formed where necessary at central and local levels.

Article 38
The Pyithu Hluttaw may, in the interests of the State re-demarcate the territorial limits of the State by a vote of 75 per cent of all the members of the Pyithu Hluttaw.

Article 39
The Pyithu Hluttaw may make laws to-

(a) reconstitute States or Divisions as the need arises, after ascertaining the wishes of the citizens residing in the States or Divisions concerned;
(b) re-demarcate the boundary of any State or Division, as the need arises, after ascertaining the wishes of the citizens residing in the States or Divisions concerned;
(c) change the name of any State or Division, as the need arises, after ascertaining the wishes of citizens residing in the State or Division concerned.

Article 40
The Council of Ministers may constitute or reconstitute villages, village-tracts, wards, towns and townships within a State or Division, as the need arises, in consultation with the People's Councils concerned.

CHAPTER IV
PYITHU HLUTTAW

Article 41
The Pyithu Hluttaw is the highest Organ of state power. It exercises the sovereign powers of the State on behalf of the people.

Article 42
The Pyithu Hluttaw shall be formed with People's representatives elected directly by secret ballot by citizens who have the right to vote under this Constitution and other electoral laws.

Article 43
The regular term of the Pyithu Hluttaw is four years from the date of its first session.

Article 44
The legislative power of the State is vested solely in the Pyithu Hluttaw.

Article 45
The Pyithu Hluttaw may delegate executive and judicial powers of the State to Central and Local Organs of State Power in accordance with this Constitution.

Article 46
The Pyithu Hluttaw shall have the right to enact laws concerning the culture of a national race only with the consent of more than half of all the members of the Pyithu Hluttaw from the State or Division concerned.

Article 47
The Pyithu Hluttaw shall have exclusive power to enact laws relating to State economic plans, annual budget and taxation.

Article 48
The Pyithu Hluttaw shall decide-

(a) important matters only by a vote of 75 per cent of all of its members;
(b) ordinary matters by a vote of more than half of all its members;
(c) as to whether any matter is important or ordinary by a vote of more than half of the members present.

Article 49
The Pyithu Hluttaw may decide to declare war and to make peace only by a vote of 75 per cent of all its members. The Council of State shall convene an emergency session of the Pyithu Hluttaw should circumstances call for a decision while the Pyithu Hluttaw is not in session.

Article 50
The Pyithu Hluttaw may decide to hold a referendum where necessary.

Article 51
Regular sessions of the Pyithu Hluttaw shall be convened at least twice a year. The interval between two sessions shall not exceed eight months. The Council of State may summon a special or an emergency session of the Pyithu Hluttaw where necessary.

Article 52
The Council of State shall convene a session of the Pyithu Hluttaw as soon as possible if 34 per cent of all the members of the Pyithu Hluttaw so requisition.

Article 53
(a) A Panel of Chairmen shall be elected to preside at each regular session of the Pyithu Hluttaw.(b) The members of the Pyithu Hluttaw from each State or Division shall elect a chairman from among themselves to the Panel of Chairmen. The Pyithu Hluttaw shall give its approval to the election of the chairmen.
(c) Members of the Panel of Chairmen shall preside over the sessions of the Pyithu Hluttaw by rotation.
(d) A member of the Pyithu Hluttaw who is also a member of the Council of State or of any Central Organ of State Power shall not be a member of the Panel of Chairmen. Should a member of the Panel of Chairmen- be elected to the Council of State or to any Central Organ of State Power he shall resign from the Panel.
(e) The Panel of Chairmen shall continue to carry out its duties till a new Panel has been elected at the next regular session of the Pyithu Hluttaw.
(f) The Panel of Chairmen of the Pyithu Hluttaw shall convene a session of the Pyithu

Hluttaw if the Council of State fails to comply within 30 days from the date of a requisition made under Article 52.

Article 54
The Pyithu Hluttaw shall-

(a) constitute various Affairs Committees of the Pyithu Hluttaw relating to economic, financial, social, public administrative, legislative, foreign, national races and other affairs, with members elected from among those of the Pyithu Hluttaw;
(b) in accordance with law constitute a National Defence and Security Committee consisting of a suitable number of members of the Council of State and of the Council of Ministers.

Article 55
The Pyithu Hluttaw shall enact a law to enable the Council of People's Inspectors to conduct inspections through committees to be formed by it, to determine whether or not the activities and the work of the following bodies are beneficial to the interests of the people:-

(a) Local Organs of State Power;
(b) Ministries;
(c) Bodies of Public Services; and
(d) such other organizations as may be prescribed by law.

Article 56
The Pyithu Hluttaw may form Commissions and Committees as and when necessary and invest them with duties and powers.

Article 57
The Pyithu Hluttaw shall make laws, rules and procedures for itself and for its Affairs Committees.

Article 58
The Council of State and the Central Organs of State Power shall be responsible to the Pyithu Hluttaw.

Article 59
(a) If need should arise to arrest any member of the Pyithu Hluttaw while it is in session, reliable evidence in support of such need shall be produced before the Panel of Chairmen. No such arrest shall be made without the prior approval of the Panel of Chairmen.
(b) If need should arise to arrest any member of the Pyithu Hluttaw belonging to any organ of the Pyithu Hluttaw, while such organ is in session, reliable evidence in support of such need shall be produced before the Council of State. No such arrest shall be made without the prior approval of the Council of State.
(c) If any member of the Pyithu Hluttaw is arrested while the Pyithu Hluttaw or any organ of the Assembly to which he belongs is not in session the arrest and reliable evidence in support thereof shall be submitted to the Council of State as soon as possible.

Article 60
All deliberations and actions in sessions of the Pyithu Hluttaw or of the Organs of the Pyithu Hluttaw are absolutely privileged. No member shall be liable or punishable therefor, except under the laws, rules and regulations of the Pyithu Hluttaw.

Article 61
When the Pyithu Hluttaw is not in session, the Central Organs of State Power shall reply

to written questions submitted by any member of the Pyithu Hluttaw within three weeks from the date of receipt of the question.

Article 62
The Pyithu Hluttaw may be dissolved if 75 per cent of all its members so resolve.

Article 63
The Pyithu Hluttaw may dissolve any People's Council or People's Councils for any of the following reasons:-

(a) violation of any provision of this Constitution,
(b) actions undermining national unity,
(c) endangering the stability of the State,
(d) contravention of any resolution adopted by the Pyithu Hluttaw,
(e) inefficient discharge of duties.

CHAPTER V
COUNCIL OF STATE

Article 64
The Pyithu Hluttaw shall form the Council of State with the following persons elected from among its members:-

(a) one member each elected by the States and Divisions, from among members of the Pyithu Hluttaw of the State or Division concerned,
(b) members elected by the members of the Pyithu Hluttaw from among themselves, equal in number to the number of representatives elected under Clause (a) of this Article, and
(c) the Prime Minister.

Article 65
Members of the Council of State elected under Clauses (a) and (b) of Article 64 shall elect from among themselves the Chairman and the Secretary of the Council of State and shall obtain the approval of the Pyithu Hluttaw for such election.

Article 66
The Chairman of the Council of State shall be the President of the Republic.

Article 67
The term of office of the President is the same as that of the Council of State.

Article 68
The President of the Republic represents the State.

Article 69
If the Chairman of the Council of State is temporarily incapable of performing his duties, the Secretary of the Council of State shall perform the duties of the chairman, in addition to his own.

Article 70
The Council of State shall be responsible for giving effect to the provisions of this Constitution.

Article 71
The Council of State is responsible to the Pyithu Hluttaw. It shall report on its activities to the nearest session of the Pyithu Hluttaw.

Article 72
The term of office of the Council of State is the same as that of the Pyithu Hluttaw. The Council of State shall, on the expiry of the Pyithu Hluttaw, continue to perform its duties and functions till a new Council of State has been duly elected and constituted.

Article 73
The Council of State shall-

(a) convene sessions of the Pyithu Hluttaw in consultation with the Panel of Chairmen of the Pyithu Hluttaw;
(b) interpret the laws other than this Constitution for the purpose of uniformity;
(c) promulgate laws enacted and rules made by the Pyithu Hluttaw;
(d) submit lists of candidates from among the members of the Pyithu Hluttaw to enable the Pyithu Hluttaw to elect the Council of Ministers, the Council of People's Justices, the Council of People's Attorneys and the Council of People's Inspectors. [Members of the Council of State elected under Clauses (a) and (b) of Article 64 shall collectively submit such lists.];
(e) submit a list of candidates from among the members of the Pyithu Hluttaw to enable the Pyithu Hluttaw to elect Affairs Committees of the Pyithu Hluttaw [Members of the Council of State elected under Clauses (a) and (b) of Article 64 shall collectively submit such lists];
(f) make decisions concerning the establishment of diplomatic relations with foreign countries, severance of such relations and appointment and recall of diplomatic representatives;
(g) make decisions concerning the acceptance of credentials of envoys of foreign States or their recall;
(h) make decisions concerning the entering into, ratification or annulment of international treaties, or the withdrawal from such treaties with the approval of the Pyithu Hluttaw;
(i) make decisions concerning international agreements;
(j) appoint or remove Deputy Ministers;
(k) decide on the temporary suspension from duty or attendance of any session of any member of the Pyithu
Hluttaw against whom action for high treason may be called for, provided the approval therefor shall be obtained from the nearest session of the Pyithu Hluttaw;
(l) appoint or dismiss heads of Bodies of Public Services;
(m) abrogate the decisions and orders of the Central and Local Organs of State Power if they are not consistent with the law;
(n) institute, confer or revoke titles, honors and awards;
(o) grant pardons or amnesty;
(p) perform other duties and exercise powers invested under this Constitution and other laws.

Article 74
The Council of State may make, if necessary, ordinances having the force of law, on matters other than those prescribed in Article 47, during the interval between sessions of the Pyithu Hluttaw. Such orders shall be submitted for approval to the nearest session of the Pyithu Hluttaw held within go days. If no session of the Pyithu Hluttaw is due within 90 days after the promulgation of such orders, an emergency session of the Pyithu Hluttaw shall be convened and approval obtained. Such orders shall cease to have effect from the date on which they are disapproved by the Pyithu Hluttaw.

Article 75
The Council of State may take suitable military action in the face of aggression against the State and action so taken shall be submitted to an emergency session of the Pyithu Hluttaw. If the situation is such that it is absolutely impossible to convene an emergency session of the Pyithu Hluttaw, the Council of State may continue all necessary military action. Such action shall be submitted for approval to the nearest session of the Pyithu Hluttaw.

Article 76
The Council of State may declare a state of emergency and promulgate martial law in specified areas or in the entire State, if an emergency affecting the defense and security of the State should arise. It may order mobilization in certain areas or in the entire State. Such measures shall be submitted for approval to the nearest session of the Pyithu Hluttaw.

Article 77
The Council of State may propose to the Pyithu Hluttaw the extension of the term of the Pyithu Hluttaw or of the People's Councils at different levels by six months at a time up to three times, if wars or natural disasters or conditions prejudicial to security render elections impossible though the regular term of the Pyithu Hluttaw or of the People's Councils has expired.

Article 78
If an emergency arises in the entire State, the Council of State shall declare a state of emergency and convene an emergency session of the Pyithu Hluttaw. If a sufficient number of Pyithu Hluttaw members necessary to form a quorum fails to attend, the Council of State may take the following measures:-

(a) the Council of State, the Central Organs of State Power, members of the Pyithu Hluttaw belonging to the Organs of the Pyithu Hluttaw and those members who are able to attend the session shall collectively perform the duties and functions of the Pyithu Hluttaw, and
(b) a session of the Pyithu Hluttaw shall be convened as soon as the situation permits and approval obtained on the measures taken on behalf of the Pyithu Hluttaw.

Article 79
The Council of State shall direct, supervise and co-ordinate the work of the Central and Local Organs of State Power and of the Bodies of Public Services in accordance with the laws, rules and resolutions passed by the Pyithu Hluttaw.

Article 80
The Chairman of the Council of State shall sign the laws, rules and resolutions passed by the Pyithu Hluttaw as well as the orders promulgated by the Council of State. These shall be promulgated in the official Gazette.

Article 81
Bodies of Public Services may be constituted only by decision of the Council of State.

CHAPTER VI
COUNCIL OF MINISTERS

Article 82
The Council of Ministers shall be formed as follows:-

(a) The Pyithu Hluttaw elects members of the Council of Ministers from among those members of the Pyithu Hluttaw whose names are on the list submitted collectively by members of the Council of State elected under Clauses (a) and (b) of Article 64.
(b) The Council of Ministers elects a Prime Minister from among its members.
(c) The Council of Ministers elects Deputy Prime Ministers from among the Ministers nominated by the Prime Minister.

Article 83
The Council of Ministers is the highest executive organ of the State.

Article 84
The Council of Ministers is responsible to the Pyithu Hluttaw when the Pyithu Hluttaw is in session and to the Council of State when the Pyithu Hluttaw is not in session.

Article 85
The Council of Ministers-

(a) shall submit to the Council of State a list of those members of the Pyithu Hluttaw who should be appointed as Deputy Ministers;
(b) may propose to the Council of State the termination of the service of a Deputy Minister, when necessary.

Article 86
(a) The term of office of the Council of Ministers is the same as that of the Pyithu Hluttaw. On the expiry of the term of the Pyithu Hluttaw, the Council of Ministers shall continue to perform its duties until a new Council of Ministers has been elected.
(b) The term of office of Deputy Ministers is the same as that of the Council of Ministers.

Article 87
The Council of Ministers-

(a) is responsible for the management of executive, economic, financial, social, cultural and foreign affairs and national defense on behalf of the Pyithiu Hluttaw in accordance with the principle of collective leadership;
(b) implements the socialist economic system through the economic plan of all the national races;
(c) implements the resolution of the Pyithu Hluttaw and the orders of the Council of State;
(d) directs and co-ordinates the Ministries, organs of public administration and the executive Committees of the People's Council at different levels;
(e) maintains the rule of law and upholds law and order;
(f) perform such other duties as may be laid down by the Pyithu Hluttaw or the Council of State.

Article 88
The Council of Ministers shall draw up, after making necessary adjustments, and submit the following to the Pyithu Hluttaw through the Council of State:-

(a) long-term, short-term and annual economic plans;
(b) annual budgets;
(c) annual reports on the situation of the State;
(d) reports that may be required from time to time.

Article 89
The Council of Ministers shall be solely responsible for the submission of the following bills to the Pyithu Hluttaw through the Council of State for enactment into law:-

(a) bills on economic plans;
(b) bills on budgets;
(c) bills on taxation.

Article 90
Each Minister is responsible for the successful performance of the duties of those organs of public administration with which he is charged at their different levels.

Article 91
A Minister is responsible to the Council of Ministers. A Deputy Minister is responsible to the Minister concerned.

Article 92
The Council of Ministers may, with the approval of the Council of State, constitute such Bodies of Public Administrative Services at different levels as may be necessary and may appoint the required personnel to such Services, according to law.

Article 93
The Council of Ministers shall prescribe the duties and powers of organs of public administration at all levels.

Article 94
Organs of public administration at different levels shall be responsible to those of the next higher level as well as to the People's Councils concerned and be subject to their supervision and inspection.

CHAPTER VII
COUNCIL OF PEOPLE'S JUSTICES

Article 95
(a) The Pyithu Hluttaw elects members of the Council of People's Justices from among those members of the Pyithu Hluttaw whose names are on the list submitted collectively by members of the Council of State elected under Clauses (a) and (b) of Article 64.
(b) Members of the Council of People's Justices shall elect a Chairman from among themselves.

Article 96
(a) The following Judicial Organs shall be constituted in the State-

(1) the Council of People's Justices;
(2) State Judges' Committee, Divisional Judges' Committee;
(3) Township Judges' Committee;
(4) Ward Judges' Committee, Village-tract Judges' Committee;
(b) The Pyithu Hluttaw shall prescribe, by law, the duties and powers of the Judicial Organs.

Article 97
The term of office of the Council of People's Justices shall be the same as that of the Pyithu Hluttaw. The Council of People's Justices shall, on expiry of the term of the Pyithu Hluttaw, continue to perform its duties and functions till a new Council of People's Justices has been elected.

Article 98
Justice shall be administered collectively by each judicial organ.

Article 99
Military justice for members of the People's Defence Services may be administered according to law by a collective organ or by a single Judge.

Article 100
Administrative tribunals may be formed according to Law.

Article 101
Administration of justice shall be based on the following principles-

(a) to protect and safeguard the Socialist system;
(b) to protect and safeguard the interests of the working people;
(c) to administer justice independently according to law;
(d) to educate the public to understand and abide by the law;
(e) to work within the framework of law as far as possible for the settlement of cases between members of the public;
(f) to dispense justice in open court unless otherwise prohibited by law;
(g) to guarantee in all cases the right of defense and the right of appeal under law;
(h) to aim at reforming moral character in meting out punishment to offenders.

Article 102
The Burmese language shall be used in the administration of justice. Languages of the national races concerned may also be used, when necessary, and arrangements shall then be made to make interpreters available.

Article 103
The Council of People's Justices-

(a) is the highest judicial organ of the State and;
(b) shall form the necessary judicial Courts only with its members and administer justice.

Article 104
The Council of People's Justices shall be responsible to the Pyithu Hluttaw and shall report to the Pyithu Hluttaw on the state of the administration of justice. When the Pyithu Hluttaw is not in session, the Council of People's Justices shall be responsible to the Council of State.

Article 105
The Council of People's Justices shall supervise all judicial organs and courts within the State.

Article 106
(a) The State People's Councils, the Divisional People's Councils, the Township People's Councils, the Ward People's Councils and the Village-tract People's Councils shall respectively form the State Judges' Committees, the Divisional Judges' Committees, the Township Judges' Committees, the Ward Judges' Committees and the Village-tract Judges' Committees with persons elected from among the members of the respective People's Councils.
(b) Members of the Judges' Committees elected by the People's Councils at different levels under Clause (a) above shall each elect a Chairman from among their members.

Article 107
(a) The Judges' Committees of the People's Councils at different levels shall form with it members, such Courts as may be necessary.
(b) If the number of members of the Judges' Committees is not sufficient to form Courts under Clause (a) above Courts may be formed with members of the Peoples' Councils concerned under the leadership of a member of the Judges' Committee at the respective level. Other suitable citizens may be included in such Courts only if the number of members of the respective People's Council is not sufficient to form such Courts.

Article 108
The term of office of State Judges' Committees, Divisional Judges' Committees, Township Judges' Committees, Ward Judges' Committees and Village-tract Judges' Committees shall be the same as that of the People's Councils concerned at different levels. On expiry of the term of the People's Councils at different levels, the respective Judges' Committee shall continue to perform its duties and functions until a new Judges' Committee has been elected.

Article 109
The Council of People's Justices may, with the approval of the Council of State, form bodies of judicial services at different levels as may be necessary and appoint the required personnel to such services according to law.

Article 110
The State Judges' Committees, the Divisional Judges' Committees, the Township Judges' Committees, the Ward Judges' Committees and the Village-tract Judges' Committees shall supervise the judicial organs and Courts formed by them and such Judges' Committees shall be responsible to the People's Councils concerned.

CHAPTER VIII
COUNCIL OF PEOPLE'S ATTORNEYS

Article 111
(a) The Pyithu Hluttaw elects members of the Council of People's Attorneys from among those members of the Pyithu Hluttaw whose names are on the list submitted collectively by members of the Council of State elected under Clauses (a) and (b) of Article 64.
(b) Members of the Council of People's Attorneys shall elect a Chairman from among themselves.

Article 112
The Council of People's Attorneys shall-

(a) protect and safeguard the Socialist system;
(b) protect and safeguard the rights and privileges of the working people;
(c) tender legal advice to the Council of State and to the Council of Ministers;
(d) report to the Council of State any acts of the Central and Local Organs of State Power and of the Bodies of Public Services which infringe the law;
(e) undertake any other duties prescribed by law.

Article 113
The term of office of the Council of People's Attorneys is the same as that of the Pyithu Hluttaw. On expiry of the term of the Pyithu Hluttaw, the Council of People's Attorneys shall continue to perform its duties and functions till a new Council of People's Attorneys has been elected.

Article 114
The Council of People's Attorneys shall be responsible to the Pyithu Hluttaw. It shall

report to the Pyithu Hluttaw on the progress of its work. It shall be responsible to the Council of State when the Pyithu Hluttaw is not in session.

Article 115
The Council of People's Attorneys may, with the approval of the Council of State, form as necessary, bodies of law services at different levels and shall also appoint the required law officers in accordance with law.

Article 116
The Council of People's Attorneys shall direct and supervise the Central law officers, State and Divisional law officers and Township law officers.

Article 117
The Pyithu Hluttaw shall by law prescribe the duties and powers of the Council of People's Attorneys, the Central, State and Divisional law officers and Township law officers.

CHAPTER IX
COUNCIL OF PEOPLE'S INSPECTORS

Article 118
(a) The Pyithu Hluttaw elects members of the Council of People's Inspectors from among those members of the Pyithu Hluttaw whose names are on the list submitted collectively by members of the Council of State elected under Clauses (a) and (b) of Article 64.
(b) Members of the Council of People's Inspectors shall elect a Chairman from among themselves.

Article 119
The Council of People's Inspectors is the highest organ of inspection of public undertakings.

Article 120
The Council of People's Inspectors shall be responsible to the Pyithu Hluttaw. It shall submit reports to the Pyithu Hluttaw on the progress of inspection of public undertakings. It shall be responsible to the Council of State when the Pyithu Hluttaw is not in session.

Article 121
(a) The Council of People's Inspectors shall conduct inspections to determine whether the activities of the Local Organs of State Power, Ministries, Bodies of Public Services and such other organizations as may be prescribed by law prove beneficial to the interests of the public.
(b) The Council of People's Inspectors shall report on its findings and measures taken by it, to the Pyithu Hluttaw through the Council of State.

Article 122
The term of office of the Council of People's Inspectors is the same as that of the Pyithu Hluttaw. On expiry of the term of the Pyithu Hluttaw, the Council of People's Inspectors shall continue to perform its duties and functions till a new Council of People s Inspectors has been elected.

Article 123
(a) The State, Divisional and Township People's Councils shall form State, Divisional and Township Inspectorates with members of State, Divisional and Township People's Councils concerned.
(b) Members of each Local Inspectorate shall elect a Chairman from among themselves.

(c) The Pyithu Hluttaw shall by law prescribe the duties and powers of Local Inspectorates.

Article 124
Each Local Inspectorate shall be responsible to the People's Council concerned.

Article 125
The Local Inspectorates shall perform the following duties-

(a) reporting to the People's Council concerned on the activities carried out during the interval between the meetings of the People's Council;
(b) implementing tasks and submitting reports under the guidance of the People's Council concerned and of the organs at higher level.

Article 126
The term of office of the Local Inspectorates is the same as that of the People's Councils at different levels. On expiry of the People's Council, the Local Inspectorate shall continue to perform, its duties and functions until a new Local Inspectorate has been elected.

Article 127
The Council of People's Inspectors may, with the approval of the Council of State, form as necessary, Bodies of Accounts Services at different levels and shall also appoint the required accounts officers in accordance with law.

Article 128
The Central Accounts Office shall be responsible to the Council of People's Inspectors and accounts offices at different levels shall be responsible to the Inspectorates concerned and to the accounts offices at the higher level and shall submit to their supervision and inspection.

CHAPTER X
PEOPLE'S COUNCILS

Article 129
The People's Councils at different levels shall be formed in accordance with this Constitution and electoral laws with people's representatives elected directly by secret ballot by citizens having the right to vote in the area concerned.

Article 130
The number of people's representatives constituting the People's Councils at different levels as well as the Organs of the People's Council shall be prescribed by law.

Article 131
The term of office of the People's Councils at different levels shall be the same as the regular term of office of the Pyithu Hluttaw.

Article 132
The People's Councils at different levels are Local Organs of State Power and they shall implement the following tasks within the framework of law:-

(a) economic and social affairs and public administration;
(b) administration of justice;
(c) local security, defense, maintenance of rule of law and order;
(d) solidarity of the national races and preservation, protection and promotion of their

traditional cultures;
(e) Protection of the rights of the people in the area concerned and organizing and urging them to perform their duties efficiently;
(f) formulation of economic plans and their implementation;
(g) preparation of annual budgets and their co-ordination;
(h) construction, settlement and rural and urban development works;
(i) communications;
(j) directing, supervising and co-ordinating Local Organs of State Power and Bodies of Public Services relating to them;
(k) providing leadership to the people and keeping in close contact with them to obtain their active participation in works of public interest;
(l) preservation, protection and development of natural environment;
(m) co-ordinating the affairs of Local Bodies of Public Services;
(n) Performing such other necessary works of public interest as may be prescribed by law.

Article 133
(a) The People's Councils at different levels shall hold meetings as prescribed by law.
(b) The Members of the Panel of Chairmen shall be elected from among the members of the People's Councils to preside over the regular meetings of the People's Councils at different levels.
(c) The Members of the Panel of Chairmen shall preside over the meetings by rotation.
(d) A member of a People's Council who is also a member of the Executive Committee, the Judges' Committee or the Inspectorate of such People's Council shall not be a member of the Panel of Chairmen of such Council. Should a member of the Panel of Chairmen be elected to the Executive Committee, the Judges' Committee or the Inspectorate he shall resign from the Panel of Chairmen.
(e) The Panel of Chairmen shall continue to perform its duties till the next regular session of the People's Council is convened and a new Panel of Chairmen has been elected therefor.
(f) The Executive Committee of a People's Council shall convene a meeting of the Council if 34 per cent of all the members of the Council so requisition. If the Executive Committee fails to convene the meeting within 30 days from the date of such a requisition, the Panel of Chairmen shall, as soon as possible, convene the meeting.

Article 134
The State People's Council, Divisional People's Council- and Township People's Council shall form People's Council Affairs Committees with members of the People's Council concerned.

Article 135
An Executive Committee shall be elected from among its members by each of the People's Councils at different levels, to implement the tasks decided upon by the People's Council. The members of the Executive Committee shall elect a chairman and a secretary from among themselves. The chairman and the secretary so elected shall concurrently be the Chairman and the Secretary of the People's Council concerned.

Article 136
The Chairman of each of the People's Councils shall concurrently be the Chairman of the State, Division, Township, Ward or Village-tract concerned.

Article 137
The Executive Committee of each of the People's Councils at different levels shall be responsible to the People's Council concerned.

Article 138
The Executive Committees of the People's Councils at different levels shall perform the following duties-

(a) convening meetings of the People's Council in consultation with the Panel of Chairmen;
(b) promulgation and implementation of decisions, orders and directives of the People's Councils;
(c) implementation of the tasks laid down by the Council of Ministers as well as by the People's Councils concerned;
(d) maintaining intercommunications between the Executive Committees at different levels and co-ordinating their activities; directing and supervising of the Executive Committee at the lower level by the one at the higher level;
(e) directing, supervising and co-ordinating the work of Local Bodies of Public Services, co-ordinating the affairs of Public Services;
(f) submitting to the People's Council concerned, reports on the activities carried out during the interval between meetings of the People's Council;
(g) the temporary suspension from duty or attendance of any session of any member of the People's Council against whom action for high treason may be called for, provided that approval therefor shall be obtained from the nearest session of the People's Council.

Article 139
The term of office of the Executive Committees of the People's Councils at different levels is the same as that of the People's Councils. On the expiry of the term of the People's Council, the Executive Committee shall continue to perform its duties and functions till a new Executive Committee has been elected.

Article 140
(a) If need should arise to arrest any member of a People's Council in session, reliable evidence in support of such need shall be produced before the Panel of Chairmen of the People's Council. No arrest shall be made without the prior approval of the Panel of Chairmen of the People's Council concerned.
(b) If need should arise to arrest any member of an organ People's Council, while such organ is in session, reliable evidence in support of such need shall be produced before the Executive Committee concerned. No arrest shall be made without the prior approval of the Executive Committee.
(c) If any member of a People's Council is arrested while the People's Council or any of its organs is not in session, reliable evidence in support of such arrest shall be produced before the Executive Committee as soon as possible.

Article 141
All deliberations and actions at the meetings of a People's Council and of any of its organs are absolutely privileged. No member shall be liable or punishable therefor except under the laws, rules and bye-laws of the People's Council.

Article 142
Members of the People's Councils shall maintain contacts with their electorate and shall report back on their activities and keep them informed from time to time on questions of policy.

Article 143
Members of the People's Councils shall seek, and submit the wishes, opinions and proposals of the people to the People's Council concerned and work for their realization.

Article 144
The People's Councils may report on local matters of importance and submit advice for

the benefit of the public, from the lower to the higher levels of the People's Councils, up to the Council of State.

CHAPTER XI
FUNDAMENTAL RIGHTS AN DUTIES OF CITIZENS

Article 145
(a) All persons born of parents both of whom are nationals or the Socialist Republic of the Union of Burma are citizens of the Union.
(b) Persons who are vested with citizenship according to existing laws on the date this Constitution comes into force are also citizens.

Article 146
Citizenship, naturalization and revocation of citizenship shall be as prescribed by law.

Article 147
All citizens are equal be before the law irrespective of race status official position wealth, culture birth religion or sex.

Article 148
Every citizen shall have the right to-

(a) enjoy the benefits derived from his labor in proportion to is contribution in manual or mental labor and diligence;
(b) freely undertake any vocation permitted by the State within the framework of the Socialist economy;
(c) settle a reside in any place within the State according to the law.

Article 149
Every citizen in sickness shall have the right t to medical treatment as arranged by the State.

Article 150
Every working citizen has the right to-

(a) rest and recreation,
(b) fixed working hours and leave as prescribed by law.

Article 151
(a) Every working citizen shall e enjoy benefits as prescribed by law for injury due to occupational accidents or when disabled or sick or old.
(b) Heirs to any working citizen shall e enjoy benefits as prescribed by law on his death.

Article 152
(a) Every citizen shall have the right to education.
(b) Burmese is the common language Languages of the other national races may also be taught.
(c) Every citizen shall be given bask education which the State prescribes by law as compulsory.

Article 153
(a) Every citizen shall have the right to freely conduct scientific research, work with creativity and initiative to develop the arts, literature and other branches of culture.
(b) Every citizen shall have the right to freely use one's language and literature follow one's customs, culture and traditions and profess the religion of his choice The exercise

of this right shall not, however, be to the detriment of national solidarity and the socialist social order which are the basic requirements of the entire Union Any particular action in this respect which might adversely affect the interests of one or several other national races shall be taken only after consulting with and obtaining the consent of those affected.
(c) Notwithstanding the rights enjoyed under Clauses (a) and (b) acts which undermine the unity and solidarity of the national races, national security or the socialist social order arc prohibited. Persons who violate this prohibition shall be punished according to law.

Article 154
(a) Women shall enjoy equal political, economic, social and cultural rights as men.
(b) Mothers, children and expectant mothers shall enjoy those rights prescribed by law.
(c) Children born of citizens shall enjoy equal rights.
(d) Women shall enjoy freedoms and rights guaranteed by law as regards marriage, divorce, partition of property, succession and custody of their children.

Article 155
Every citizen shall have the right-

(a) subject to the provisions of this Constitution, to elect and be elected to the Pyithu Hluttaw and the People's Councils at different levels;
(b) to submit in accordance with law a list of candidates for election as people's representatives to the Pyithu Hluttaw and the People's Councils at different levels;
(c) to recall in accordance with law people's representatives elected to the Pyithu Hluttaw and the People's Councils at different levels.

Article 156
(a) Every citizen shall have the right to freedom of thought, and of conscience, and to freely profess any religion.
(b) Notwithstanding the rights and freedoms granted under Clause (a), the State may enact laws in the interests either of the working people or of law and order.
(c) Religion and religious organizations shall not be used for political purposes. Laws shall be enacted to this effect.

Article 157
Every citizen shall have freedom of speech, expression and publication to the extent that the enjoyment of such freedom is not contrary to the interests of the working people and of socialism.

Article 158
Every citizen shall have the right freely to take part in political, social, class and mass organizations permitted by law and to enjoy freedom of association, assembly and procession. The State shall provide necessary assistance to the people to enable them to enjoy fully these rights and freedoms.

Article 159
(a) Personal freedom and security of every citizen shall be guaranteed.
(b) No citizen shall be placed in custody for more than 24 hours without the sanction of a competent judicial organ.
(c) The State shall be responsible for the protection, in accordance with law, of citizens of the Socialist Republic of the Union of Burma who are abroad.

Article 160
The privacy and security of the home, property, correspondence and other

communications of citizens shall be protected by law subject to the provisions of this Constitution.

Article 161
Every citizen's income, savings, property and residential buildings lawfully earned and acquired by his diligence and manual and mental contribution, instruments of production permitted to be owned within the framework of the socialist economic system, and other lawful possessions shall be protected by law.

Article 162
The right of every citizen to inheritance shall be recognized by law.

Article 163
(a) Every citizen shall fully e enjoy the rights provided by this Constitution.
(b) Laws shall be enacted to ensure the most expeditious and effective protection of the rights of citizens and prevent their violation.

Article 164
(a) Every citizen shall have the right to lodge complaints concerning their grievances to the competent organ of State power.
(b) The organ of State power shall investigate the complaints expeditiously and take such action as in be necessary.

Article 165
The right to sue for compensation any member of an organ of State power or any of the organs of State power or any public servant or any body of Public Services for abuse of authority entrusted by the people in violation of the rights or interests of any citizen shall be guaranteed and prescribed by law.

Article 166
Every citizen shall be under a duty in the exercise of his rights and freedom to abstain from undermining any of the following-

(a) the sovereignty and security of the State;
(b) the essence of the socialist system prescribed by this Constitution;
(c) the unity and solidarity of the national races;
(d) public peace and tranquillity;
(e) public morality.

Article 167
(a) Laws may be enacted imposing necessary restriction on the rights and freedoms of citizens to prevent in infringements of the sovereignty and security of the State the essence of the socialist system prescribed by this Cons the unity and solidarity of the national races public pence and tranquillity or public morality.
(b) Such a preventive e law shall provide that the restrictive order shall only be made collectively by a body and that the order shall be regularly reviewed and modified as necessary and that e a aggrieved person shall have the right of appeal to a higher organ.

Article 168
Every citizen shall be under a duty to abide by the provisions of this Constitution as well as the laws work discipline and local rules made for the building of a socialist society and discharge efficiently such duties as may be assigned to him by the State.

Article 169
Every citizen shall be under a duty to protect nationalized property co-operative owned

property and public property and strive to the best of his ability for socialist capital accumulation for strengthening the defensive capacity of the State and enhancing the standards of living of the people.

Article 170
Every citizen shall be under a duty to protect and safeguard the independence sovereignty and territorial integrity of the Socialist Republic of the Union of Burma. This is a noble duty.

Article 171
Every citizen shall in accordance with law-

(a) undergo military training, and
(b) undertake military service for the defense of the State.

Article I72
Every citizen shall be under a duty to pay taxes and duties as prescribed by law.

CHAPTER XII
ELECTORAL SYSTEM

Article 173
The basic aims of the electoral system are as follows-
(a) to elect people's representatives who will truly represent the working people;
(b) to secure a broad participation of citizens in the electoral process;
(c) to elect Organs of the Pyithu Hluttaw and of the People's Councils at different levels that will truly represent the working people.

Article 174
(a) Citizens shall directly elect people's representatives by secret ballot.
(b) Every citizen who has attained the age of eighteen years shall have the right to vote.
(c) All citizens who have the right to vote shall enjoy equal voting rights.

Article 175
Constituencies for the election of people's representatives to the Pyithu Hluttaw and the People's Councils at different levels shall be formed as follows-

(a) constituency for Ward or Village-tract People's Council;
(b) constituency for Township People's Council;
(c) constituency for State or Divisional People's Council;
(d) constituency for the Pyithu Hluttaw.

Article 176
(a) Constituencies for the Pyithu Hluttaw shall be delimited on township basis.
(b) Each township shall elect one representative to the Pyithu Hluttaw.
(c) Townships with large populations shall, in addition to the right granted under Clause (b), elect representatives in proportion to population as prescribed by electoral law.
(d) Additional members of the Pyithu Hluttaw shall, by law, be allotted to States or Divisions having less than 10 townships and less than 10 lakhs in population. .

Article 177
Persons having the right to vote and possessing the following qualifications are eligible to stand for election as people's representatives to the Pyithu Hluttaw and to the People's Councils at different levels-

(a) being a citizen born of parents both of whom are also citizens;
(b) having attained the age of 20 years to stand for election to Ward, Village-tract and Township People's Councils;
(c) having attained the age of 24 years to stand for election to State and Divisional People's Councils;
(d) having attained the age of 28 years to stand for election to the Pyithu Hluttaw.

Article 178
The following persons shall not have the right to vote or to stand for election-

(a) members of religious orders, and
(b) persons disqualified by electoral law.

Article 179
The Burma Socialist Programme Party, in consultation with mass and class organizations formed under its leadership and with the electorate of the constituency concerned, and respecting their wishes, shall submit lists of candidates for election as people's representatives to the Pyithu Hluttaw and to the People's Councils at different levels.

Article 180
A candidate for election as a people's representative-

(a) shall stand for election to the Pyithu Hluttaw to the People's Council at one level only and
(b) from only one constituency.

Article 181
(a) The Pyithu Hluttaw shall form an Election Commission six months before the expiry of the terms of the Pyithu Hluttaw and the People's Councils for the purpose of electing a new Pyithu Hluttaw and new People's Councils at different levels.
(b) The Council of State shall submit to the Pyithu Hluttaw, a list of names of citizens who are qualified by law, other than members of the Council of State and of the Council of Ministers, from among whom the Election Commission may be formed.
(c) The Pyithu Hluttaw which decides to dissolve itself under Article 62, shall form, in accordance with Clause (b), an Election Commission for the election of a new Pyithu Hluttaw.
(d) Elections for the Pyithu Hluttaw and the People's Councils at different levels shall be held as prescribed by law, prior to the expiry of the terms of the Pyithu Hluttaw and the respective People's Councils.
(e) Sessions of the new Pyithu Hluttaw and of the new People's Councils at different levels shall be converted with the newly elected people's representatives on the date of expiry of the term of the old Pyithu Hluttaw and the old People's Councils.

Article 183
(a) If the Pyithu Hluttaw or any People's Council is dissolved before the expiry of its term elections shall be held as prescribed by law and sessions of the Pyithu Hluttaw or of the People's Council concerned shall be convened.
(b) If any State, Divisional or Township People's Council is dissolved, the Council of State shall form with suitable citizens, an Executive Committee, a Committee of Judges and a Local Inspectorate and temporarily assign duties to them pending the election of the respective new People's Council.
(c) If a Ward or Village-tract People's Council is dissolved, the Council of State shall form with suitable citizens, an Executive Committee and a Committee of Judges and temporarily assign duties to them pending the election of the respective new People's Council.

Article 184
Expenses incurred in the elections of people's representatives to the Pyithu Hluttaw and to the People's Councils at different levels shall be met out of State funds.

Article 185
(a) If the situation is not yet ripe for the election of any State, Divisional or Township People's Council, the Council of State shall form, with suitable citizens, an Executive Committee, a Committee of Judges and a Local Inspectorate and temporarily assign duties to them for the purpose of performing the functions of the People's Council concerned.
(b) If the situation is not yet ripe for the election of any Ward or Village-tract People's Council, the Council of State shall form with suitable citizens, an Executive Committee and a Committee of Judges and temporarily assign duties to them for the purpose of performing the functions of the People's Council concerned.

Article 186
The Pyithu Hluttaw shall enact such laws as may be necessary in connection with the election of people's representatives.

CHAPTER XIII
RECALL, RESIGNATION AND REPLACEMENT

Article 187
Any organ of State or the people who have elected and assigned duties to a people's representative or an organ wishing to recall such representative or organ for any of the following reasons, shall have the right to do so in accordance with law-

(a) violation of any provision of the Constitution;
(b) inefficient discharge of duties or
(c) misbehavior.

Article 188
Any people's representative who has been elected, or any representative who has been assigned duties in any organ of the Pyithu Hluttaw or of any People's Council, may submit his resignation to the respective organ in accordance with law.

Article 189
A vacancy arising for any reason in the Pyithu Hluttaw or in any People's Council at any level or in an organ of the Pyithu Hluttaw or the Council concerned shall be filled by election in accordance with law.

CHAPTER XIV
STATE FLAG, STATE SEAL, NATIONAL ANTHEM, AND STATE CAPITAL

Article 190
The State Flag shall be as shown below:- [Image pending].
[The flag has a red background with a blue rectangle top left containing 14 white stars surrounding a white wheel with 15 outward-pointing cogs, at the center of which is a yellow rice stalk - unofficial description]

Article 191
State Seal shall he as shown below: [image pending]

Article 192
The Pyithu Hluttaw shall prescribe the National Anthem Until a new National Anthem is prescribed the present National Anthem shall be used.

Article 193
The capital of the Republic is Rangoon.

Article 194
(a) The Preamble of this Constitution Articles I and 4 of Chapter I Articles 5, 6, 7, 8, 9, II, I2, I4, I8 and 2I of Chapter II Articles 28, 29 and 32 of Chapter III Articles 4I, 44 and 46 of Chapter IV and Article I94 of Chapter XV shall be amended with the prior approval of 75 per cent of all the members of the Pyithu Hluttaw in a nation-wide referendum only with a majority vote of more than half of those who have the right to vote.
(b) Provisions other than those mentioned in Clause (a) shall be amended only with a majority vote of 75 per cent of all the members of the Pyithu Hluttaw.
(c) Members of the Pyithu Hluttaw may submit to the Pyithu Hluttaw motions for amending this Constitution.
(d) If a People's Council wishes to submit a motion for amending this Constitution such a motion shall be submitted stage by stage from the lower to the higher levels and finally to the Pyithu Hluttaw.

CHAPTER XVI
GENERAL PROVISIONS

Article 195
This Constitution shall come into force throughout the Union after its adoption in a nation-wide referendum by more than half of all the people who have the right to vote.

Article 196
The Revolutionary Council of the Union of Burma shall, continuing to exercise State sovereignty, carry out during the interval between the coming into force of this Constitution and the day the first session of the Pyithu Hluttaw is convened, all the functions of the Pyithu Hluttaw under the Constitution The work done by the Revolutionary Council to bring the Constitution into force shall be deemed to have been carried out In accordance with this Constitution.

Article 197
Interpretation of the preamble, articles, clauses, words and expressions contained in this Constitution shall be based only on the Burmese text.

Article 198
Burmese shall be used as the official language for the purpose of uniformity and clarity in communications between the higher and lower level organs of the State and between such organs at the same level. If necessary the language of the national race concerned may be used.

Article 199
All policy guidelines, laws, rules, regulations, notifications proclamations, measures, responsibilities and rights of the Revolutionary Council of the Union of Burma shall devolve on the Socialist Republic of the Union of Burma.

Article 200
(a) In interpreting the expressions contained in this Constitution, reference shall be made to the Interpretation Law promulgated by the Revolutionary Council of the Union of Burma.
(b) Amendments to and further interpretation of expressions contained in the Law

mentioned in Clause (a), shall only be made by the Pyithu Hluttaw.
(c) The validity of the acts of the Council of State, or of the Central or Local Organs of State Power under this Constitution shall only be determined by the Pyithu Hluttaw.

Article 201
The Pyithu Hluttaw may publish interpretations of this Constitution from time to time as may be necessary.

Article 202
(a) This Constitution is the basic law of all laws of the State.
(b) Existing laws and rules shall remain in force in so far as they are not contrary to this Constitution until and unless they are repealed or amended by the Pyithu Hluttaw.
(c) Existing regulations, bye-laws, notifications, orders, directives and procedures shall remain in force in so far as they are not contrary to this Constitution until and unless they are repealed or amended by the Council of State.
(d) Existing laws and rules shall be repealed or amended by the Pyithu Hluttaw to bring them into consonance with this Constitution.
(e) Existing regulations, bye-laws, notifications, orders, directives and procedures shall be repealed or amended by the Council of State to bring them into consonance with this Constitution.
(f) Existing laws, rules, regulations, bye-laws, notifications, orders, directives, and procedures shall, pending their repeal or amendment, be interpreted and acted upon by the Central and Local- Organs of State Power in the spirit of this Constitution.
(g) The Bodies of Public Services shall perform their duties in the spirit of this Constitution.
(h) All functioning organs and all public servants and workers serving under the Revolutionary Council of the Union of Burma on the day this Constitution comes into force shall continue in their functions unless otherwise prescribed by the Council of State.

Article 203
(a) The Council of State and the Central Organs of State Power may, subject to this Constitution and to laws, rules and resolutions passed by the Pyithu Hluttaw, promulgate such regulations, bye-laws, orders, directives and procedures as may be necessary.
(b) The Local Organs of State Power may, subject to this Constitution and to laws, rules and resolutions passed by the Pyithu Hluttaw and to regulations, bye-laws, orders, directives and procedures promulgated by the respective Central Organs of State Power, promulgate such orders, directives and procedures for the respective local areas as may be necessary.

Article 204
(a) Members of the Pyithu Hluttaw, the Council of State, the Council of People's Justices, the Council of People's Attorneys and the Council of People's Inspectors shall have the right to submit to the Pyithu Hluttaw draft legislation on matters other than those mentioned in Article 89.
(b) The Council of Ministers shall have the right to submit to the Pyithu Hluttaw draft legislation on matters mentioned in Article 89 as well as on other matters.
(c) The People's Councils at different levels may submit draft legislation on matters other than those mentioned in Article 89, stage by stage from the lower to the higher levels of the People's Councils and finally to the Pyithu Hluttaw.

Article 205
The Burma Socialist Programme Party, mass and class organizations formed under its leadership, and the working people may submit suggestions and advice to the organs of State power at different levels, on legal matters, economic planning, the annual budget and other matters.

Article 206
(a) Members of tile Council of State, and of the Council of Ministers shall not serve on any other Organ of State Power other than the organ to which they belong, except in cases provided for in Clause (b) of Article 54 and in Clause (c) of Article 64.
(b) Members of the Council of People's Justices, of the Council of People's Attorneys and of the Council of People's Inspectors shall not serve on any Organ of State Power other than the organ to which they belong or on any other Organ of the Pyithu Hluttaw.
(c) Members of the Executive Committee and of tile Inspectorates of the People's Councils at the State, Divisional and Township levels shall not serve on any Local Organ of State Power other than the organ to which they belong or on any Affairs Committee.
(d) Members of the Committee of Judges of the People's Councils at different levels shall not serve on any Local Organ of State Power other than the organ to which they belong. They may, however, serve on the Affairs Committees of the People's Council concerned.

Article 207
The number of people's representatives which shall constitute the quorum at meetings of the Pyithu Hluttaw and the People's Councils at different levels shall be 75 per cent of all the people's representatives.

Article 208
The Council of State or an Affairs Committee of the Pyithu Hluttaw may invite any Central Organ of State Power to attend and answer questions, and such organ shall be under a duty to respond.

Article 209
(a) Should the Pyithu Hluttaw or any People's Council at any level be dissolved before the expiry of its regular term, the term of office of the newly elected Pyithu Hluttaw or People's Council shall be for the remaining period of the term of the dissolved Pyithu Hluttaw or People's Council.
(b) Should any People's Council be formed after the formation of the Pyithu Hluttaw, the term of such People's Council shall be the same as the regular term of the Pyithu Hluttaw.

P.P.C. 87II/74/2.5.
[This text is derived from/checked against the versions contained in "Democracy and Politics in Burma" (NCGUB, 1993); "Constitutions of the Countries of the World: Union of Myanmar (formerly Union of Burma)" Oceanea Publications Inc.,1990; and "The Constitution of the Socialist Republic of the
Union of Burma" UNHCR 2001.]